DRAUGAS
Leidžia Lietuvių Katalikų Spaudos Draugija.
2334 So. Oakley Ave., Chicago, Illinois
Telefonas Canal 8010-8011.
Vienintėlis tautinės ir tikybinės minties lietuvių dienraštis pasaulyje.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

DRAUGAS
The Lithuanian Daily Friend
Published by the Lithuanian Catholic Press Society.
2334 So. Oakley Ave., Chicago, Illinois
The most influential Lithuanian Daily in America.

No. 131 | 3c a Copy | Chicago, Illinois, Penktadienis, Birželio -June, 6 d., 1941 m. | Kaina 3c | VOL. XXV

Amerika Įspėja Vichy

Trumpai

Jon. Vaiva

Į RYTOJŲ

Kasmet šiuo laikų įvairiausios mokslo įstaigos išleidžia į pasaulį teoretiniai paruoštų jaunų vyrų ir moterų, kurie vėliau turės praktiniai savąsias žinias panaudoti.

Šiandie mums ypač malonu pasveikinti tas mokslo įstaigas, kurios paruošia lietuviškąją jaunąją kartą. Juk šiandie lietuvis inteligentas mums yra brangiausia vertybė, nes tai yra mūsų tautos rytojaus pagrindas.

Tad, šiandie mes nuoširdžiai sveikiname Šv. Kazimiero Akademijos auklėtines, kurios vakar užvertė vieną laimingiausių savo gyvenimo knygos lapų ir kurios rytoj susitiks su pasaulio realybe, kuri kartu tokia žavinga ir kartu tokia baugi.

•

PAMIRŠTOS DIENOS

Kai visur kas valanda ir kas diena mūsų ausyse skamba gūdus karo gandas, kai prieš mūsų akis nulatos stovi šiurpūs karo vaizdai, kažkaip, lyg ir nedrąsu prisiminti, jog lauke taip mielai gamta siaučia, jog gėles žydi ir padangėse saulė kvatoja.

Taip dar nepersenai, nors rodos amžiai prabėgo, kai pasaulio širdyje buvo taip gera ir romu, kai pasaulyje buvo džiaugsmo dienų. Tačiau tos dienos kažkur suny ko ir šiandie jos jau pamirš tos. Tačiau ir po didžiausių audrų vėl sušvinta saulė.

Ir po šio skaudaus sukrėtimo vėl nusišypsos pasaulio veidas ir užgys senosios žaizdos.

•

VIDURŽEMYJ

Patikimi šaltiniai rašo, jog anglai gavę tikrų žinių, kad Hitleris ir Mussolini nu tarę netrukus pravesti sustiprintas atakas Afrikoje ir tuo pačiu laiku pulti Kipro salą ir Siriją.

Atrodo, jog norėddami šias atakas atlaikyti anglai turės sunaikinti tam tikrus aliejaus sandėlius Irake ir okupuoti Siriją, nežiūrint Vichy pasipriešinimo.

Kai kurie mano, jog Hitleris galįs netrukus bandyti invaziją Anglijon, bet tuo tikėti labai sunku, nes šiuo metu bet kokia invazija Anglijon yra labai neparanku. Reikia manyti, jog vokiečiams teks palaukti rudens.

•

GEROJI RUSIJA

Mūsieji komunistai primygtinai ir nuolatos primetinėja kitiems prohitlerizmą ir tuo pačiu laiku pasididžiuodami giria komunistinės Rusijos taikingumą ir gerumą.

Tačiau šiandie jau žinoma, jog be kitų nešvarių Rusijos darbelių, per Rusiją gabenama Vokietijon maisto reikmenys iš Japonijos.

Nejaugi tai galima paaiškinti Rusijos nusistatymu prieš totalitarines valstybes? Nebent, jei mūsieji Maskvos agentai žino, kad tas maistas Vokietija pasiekia jau nebetinkamas vartojimui.

Streikas suparalyžavo vieną penktadalį orlaivių gamybos

CIO streikas didžiausioj orlaivių dirbtuvėj

INGLEWOOD, Calif., birželio 5 d. — Anksti šį rytą CIO United Auto Workers unija paskelbė streiką North American Aviation korporacijos didžiulėse karo orlaivių dirbtuvėse.

Po trijų valandų kompanijos pareigūnai išleido pareiškimą darbininkams, kad šių dirbtuvių darbininkai ne atvyktų į darbą, kol nebus gauta tolimesnių nurodymų iš Washingtono.

Sulaikyta 8,000 darbininkai

Darbininkams įsakyta nutraukti darbą vieną valandą ir 15 minučių prieš darbininkų pamainą. Dienos pamainoj dirba tarp 7,000 ir 8,000 darbininkų.

Prieš streiko paskelbimą dirbtuvėse buvo tik pati mažuma darbininkų, apie 1,200. CIO unija paskelbė, jog būtiniesiems darbams bus leidžiama darbininkams dirbti.

Patikimų sluogsnių apskaičiavimu, šis treikas supa ralyžavo apie vieną penktadalį visos Amerikos karo or laivių gamybos.

Gausus pikietavimas

CIO atstovų apskaičiavimu, pikietų linijose buvo apie 1,500 darbininkų, kai paskelbta streikas.

Tai buvę daugiausia nakties pamainos darbininkai, kurių yra apie 3,500. Jie baigia darbą 3 val. rytą.

Šios dirbtuvės, kuriose yra $196,000,000 vertės apsaugos reikmenų užsakymų, samdo 11,237 darbininkus.

Tvarkai palaikyti prie dirbtuvių pasita penkiosdešimt policininkų.

Amerikoj

WASHINGTONAS. — Informuotieji sluogsniai pareiškia, jog karo departamentas esąs pasirengęs padidinti Amerikos kariuomenę iki 2,800,000.

•

WASHINGTON. — Maritime komisija rūpinasi išgauti Anglijai dar šešiasdešimt laivų.

•

WASHINGTONAS. — Prezidentas Rooseveltas pasirašė įstatymą, kuriuo pakeliamos algos karininkams ir kareiviams, dalyvaujantiems parašutų kariuomenėje.

•

SAN FRANCISCO. — Streikuoją sandėlių darbininkai (CIO) sutiko priimti mažesnį algų pakėlimą negu jie buvo pareikalavę.

•

WASHINGTONAS. — Kariuomenės reikmenims įgyti atstovų rūmams pasiųsta projektas patvirtinti $10,009,665,187 suma. Iš tos sumos dalies bus įgyta aviacijai 40,000 orlaivių.

•

WASHINGTONAS. — Prezidentas Rooseveltas šiandie pareiškė, jog Europos karas galįs nusitęsti keturis metus.

•

WASHINGTONAS. — Gen. George. C. Marshall ragina kongresą padarytti karinę prievolės įstatymą pastovių.

MEXICO CITY. — Pranešama, jog Meksikos vyriausybė nutarusi pirkti Amerikoje 1,000 geležinkelo prekinių vagonų.

ORAS

Dalinai debesuota šilčiau Pietų vėjau.

Saulė teka 5:15 val., saulė leidžias 8:22 val.

Orlaivio, auto nelaimė

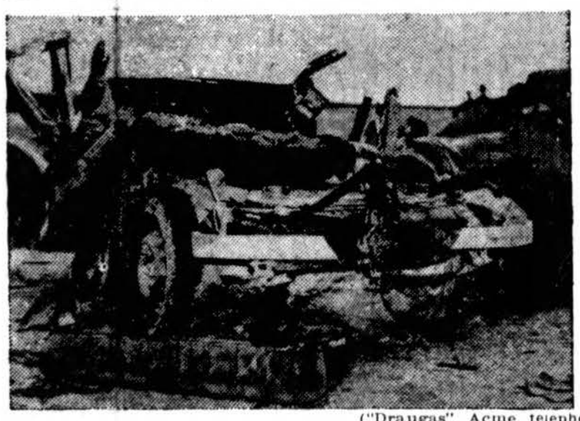

("Draugas" Acme telephoto)

Trys vyrai sėdėję automobily (apatinė nuotrauka) užmušta, kai armijos pratimų lėktuvas (viršutinė nuotrauka) iš Randolph Field, Tex., netikėtai nusileizdamas sulamdė automobilį.

Vokiečiai atakavo Aleksandrijos bazę

LONDONAS, birželio 5 d. Oficialiai pranešama, jog vokiečių bombanešiai pravedė atakas ant Aleksandrijos, svarbiausios anglų bazės Viduržemio jūroje.

Atakų metu žuvę bent šimtas asmenų, bet karinių nuostolių esą neperdaugiausia.

Vokiečių šaltiniai praneša, jog Aleksandrijoj padegta aliejaus tankai ir jog Aleksandrijon atvykę trys anglų destrojeriai, kurie esą sunkiai sužaloti.

Miško darbininkų streikas

WASHINGTONAS, birželio 5 d. — Šiandie Pacific Northwest miško darbininkų streiko vadovybė viešai atsisakė paklusti apsaugos tarpininkavimo komisijos pasiūlymams.

Vakar CIO International Woodworkers of America pirmininkas O. M. Orton nutraukė konferencijos su minėtosios komisijos žmonėmis pavadindamas komisiją "streiklaužiais" ir panešiai.

Jis atmetė komisijos pasiūlymus ir pareiškė, jog 12,000 medžio gamybos darbininkų ir toliau tęs streiką, kol jie išgaus žmoniško pragyvenimo sąlygas.

Prancūzija netoli karo su Anglija

LONDONAS, birželio 5 d. — Londono spauda šiandie jau viešai pareiškia, jog Prancūzija visai nebetoli karo prieš Angliją.

Iki šiol Anglijos vyriausybė vis dar nė užginčija nė nepatvirtina pranešimų, jog vokiečių kariuomenė yra Prancūzijos Sirijoje, bet spauda viešai ir atvirai svarsto apie anglų-prancūzų susirėmimo Mažojoj Azijoj pavojų.

Laikraštis News Chronicle rašo, jog "Prancūzija jau beveik kare prieš Angliją. Tai ne Anglijos kaltė; visa kaltė puola ant Vichy".

Airijos protestas įteikta Berlynui

BERLYNAS, birželio 5 d. — Airijos ministeris šiandie įteikė Vokietijos vyriausybei protesta dėl Dublino bombardavimo. Vokiečiai pareiškia, jog būsią pradėtas incidento tyrinėjimas.

reiškia, jog būtų nesąmoninga vokiečiams bombarduoti Airiją, bet prideda, jog klaidos gali pasitakyti.

"Taip pat labai gali būti", prideda jie, "kad tai būtų mūsų priešo provokacinis bombardavimas". Britai šiuo laiku turį vokiečių bombų ir galėję jomis pasinaudoti.

Prancūzijoj tebevyksta pasitarimai

VICHY, birželio 5 d. — Vakar nakti staiga į Vichy atvyko Pierre Boisson, kuris apgynė Dakarą nuo anglų ir "laisvųjų prancūzų" atakų. Manoma jis atkviestas į Vichy svarbiems pasitarimams apie Prancūzijos imperijos gynimą.

Kiek anksčiau į Vichy buvo atvykęs gen. Weygand, Prancūzijos kariuomenės šiaurės Afrikoj vaddas.

Gen. Weygandas dar neišvyko Afrikon ir manoma, jog jis dalyvaus pasitarimuose su Vokietijos atstovu Otto Abetz, kuris grįžęs Paryžiun iš Berlyno su naujais vokiečių pasiūlymais "kooperacijai".

AMERIKA GALI OKUPUOTI PRANCŪZIJOS MARTINIKĄ

Prancūzija pasirinkusi agresijos ir priespaudos kelią

WASHINGTONAS, birželio 5 d. — Jungtinės Valstybės šiandie įspėjo Prancūziją apie galimas pasėkas, jei ji taptų Vokietijos "instrumentu agresijai" ir davė suprasti, jog netolimoj ateityj Amerika gali okupuoti Prancūzijos nuosavybes šiam pusrutulyj.

Formaliam pareiškime sekr. Hull pabrėžė, jog oficialūs pranešimai duodą suprasti, kad Prancūzijos vyriausybė priėmusi "bendradarbiavimo politika su kitomis valstybėmis agresijai ir priespaudai".

U. S. politika

Perbėgdamas Amerikos santykius su Vichy vyriausybe, Hull pareiškė, jog Amerikos politika" buvo pagrįsta ant Prancūzijos vyriausybės užtikrinimo, jog ji neturi jokių intencijų peržengti griežtus nuostatus", sudarytus paliaubų metu.

Todėl šiuo metu artimesnis Prancūzijos bendradarbiavimas su agresoriais būtų priešingas kitų valstybių teisėms ir Amerika "imasi kaip galima greičiau išaiškinti faktus ir apylinkybes, kurie paaiškintų Prancūzjos vyriauybės žygius".

Parama Anglijai

"MES aiškiai esam pareiškę Prancūzijos vyriausybei, jog pagrindinė šio krašto vyriausybės politika yra padėti Anglijai gintis tų pačių jėgų, kurios užpuolė ir pavergė Prancūziją", pažymėjo Hull.

Sąryšyj su šiais sekr. Hull pareiškimais kai kurie sluogsniai reiškia įsitikinimą, jog netrukus Amerika gali užimti Prancūzijos Martiniką. Kariniai žinovai jau seniau yra pareiškę, jog Martinika yra svarbi šio pusrutulio apsaugai. Kiek anksčiau Martinikos okupaciją patarė keli kongresmonai.

Pasaulyj

BERLYNAS. — Pranešama, jog kovose Kretoje žuvo vyriausias užsienio ministerio von Ribbentropo adjutantas maj. Franz Braun.

•

KAIRO. — Graikų spaudos biuras praneša, jog Atėnuose vokiečių karo teismas nuteisė šimtus graikų mirti.

•

ANKARA. — Turkijos užsienio ministeris Saracoglu pareiškęs Vokietijos ambasadoriui von Papenui susirūpinimą dėl vokiečių kariuomenės pasirodymo Sirijoj.

•

BERLYNAS. — Bulgarijos karalius Borisas lankėsi Berlyne pas Hitlerį ir rechsmaršalą Goeringą.

•

LONDONAS. — Vakar naktį ir anksti šį rytą Anglijoje pašauta trys Vokietijos bombanešiai.

•

LISABONA. — Į Azorų salas Portugalija pasiuntė dar daugiau kariuomenės.

•

BERLYNAS. — Vokiečiai praneša, jog Kretoje žuvo 5,000 anglų ir graikų kareivių.

Naciai atakavo Anglijos apylinkes

LONDONAS, birželio 5 d. — Vokietijos orlaiviai pravedė plačias atakas vidurinėj Anglijoj. Taip pat atakos palietė Anglijos pietryčius ir šiaurvakarius ir Londono apylinkes.

Vyriausybės pranešimai sako, jog nuostolių padaryta nedaug ir žuvusiųjų skaičius esąs nedidelis.

Virš Anglijos sąsiaurio pašauta trys vokiečių orlaiviai ir du bombanešiai.

Anglijos bombanešiai pravedė atakas Zeebrugge uoste, kur sunaikinta 500 tonų laivas.

Japonijos reikalavimai Olandijos Indijoms

BATAVIA, Rytų Indijos, birželio 5 d. — Pranešama, jog Japonija pareikalavusi, kad būtų priimta plačios ekonominės koncesijos į 24 valandas ir Olandijos Indijų vyresnybė duoda suprasti, jog ji pasirengus šių reikalavių nepriimti.

Japonijos atstovai pareiškė, jog jei jų reikalavimai nebūtų priimti, jie bus priversti kreiptis į savo vyriausybę.

Pasitarimuose japonai pareiškė, jog jie nesiųstų Indijų gumos ir zinko Vokietijai.

Amerikos lietuvių gyvenimas ir veikimas

IŠ DETROIT LIETUVIŲ VEIKIMO

Iš Federacijos 4 skyr. susirinkimo

ALRK Federacijos 4 sk mėnesinis sus-mas įvyko gegužės 26 d., West Side, Lietuvių svetainėje. Sus-mą atidarė pirm. P. Medonis malda. Nutarimų užrašai priimti.

Raportą iš rengiamo va karo — koncerto dienraščio "Draugo" 25 metų jubiliejui paminėti išdavė vakaro šeimininkai: P. Grybas ir P. Medonis. Pranešta, kad skyriui pasidarbavus dienraščiui "Draugui" padaryta pelno. Raportas priimtas.

Rinkime garsinimų pasižymėjo P. Grybas ir M. Šimonis.

Bilietų pardavime pasižymėjo S. Atkočiūnas. Ir visi kiti rengimo komisijos nariai, šeimininkės, darbininkai, studentės — visi teikė nuoširdžios paramos. Pirm. P. Medonis visiems pareiškė padėką už vieningą darbą.

Iš nebaigtų reikalų mokytoja O. Kratavičienė perskaitė laišką gautą nuo artistė. A. Kaskas.

Nutarta už dviejų savaičių sušaukti ekstra sus-mą (birželio 9 d.). Į sus-mą kviesti ne tik atstovus, bet ir šiaip veikėjus, profesionalus, moksleivių kuopą. Sušaukimui to sus-mo išrinkta komisija: O. Kratavičienė, M. Šimonis, S. Atkočiūnas ir pirm. P. Medonis.

Koresp. A. A

Gera spauda ir laimėj ir nelaimėj yra geresnė už gerą draugą.

Biaurios kalbos gadina gerus papročius.

(Su senu valytuvu)

Niekad pirmiau nebuvo galima nupirkti tiek Valytuvo vertybės kiek dabar siūloma šiuo Hoover Valytuvu, vėliausio stiliaus ir su moderniškiausiais prietaisais. Pašaukite mus išmėginimui Jūsų namuose dykai. Valymo prietaisai už mažą primokėjimą.

The Hoover Co.

Sales — Service

LIPSKY'S RADIO STORE
4936 W. 14 St. Cicero, Il.
Tel. Cicero 1329

DYKAI! Apkainavimas ir išmėginimas namuose!

Aplink pasidairius

Birželio 9 d. 8 val. vak. Federacijos 4 sk. šaukia ekstra susirinkimą Lietuvių svet. Kviečiami dalyvauti Federacijos nariai. Komisija įgaliota pakviesti ir kai kuriuos profesionalus, biznierius ir darbuotojus. Susirinkimo tikslas — galutinai nutarti rengti, ar ne koncertą Annai Kaskas, Metropolitan operos artistei.

Federacijos 4 sk. susirinkime geg. 26 d., dalyviai buvo gerame ūpe, ypač kuomet išgirdo atskaitą iš įvykusio "Draugo" jubiliejinio vakaro, kad gerai pelno liko. Po susirinkimo Pijus Grybas pakvietė visus susirinkime dalyvavusius užeiti į jo namą, kur visus pavaišino ir paragino toliau laikytis vienybės ir remti katal. spaudą. Čia pat gauta net keli nauji "Draugui" skaitytojai. Vienybėj galybė!

Pasinaudodami šventėmis daug detroitiečių buvo išvykę į visas puses. Juozas ir Dolfina Cress (Krasauskai) ir Ona Bakšaitė buvo išvykę net į Toronto, Ont., Kanadą. Grįžę džiaugiasi, kad su Toronto lietuviais turėję nuoširdų susitikimą. J. Cress yra gabus korespondentas. Būtų gerai, kad parašytų į spūdžius iš Toronto.

Jonas Pyragis, 1910 — 25 St., Lietuvių svet. name už laiko pirmos rūšies valgomųjų daiktų krautuvę ir Rytinių valst. lietuvių išdirbystės kumpius — ham, kurių **skonis kaip ir seniau gautų iš Lietuvos. Lietuviai, išbandymui įsigykite. Pamatysite, kad čia tiesa pasakyta J. Pyragis yra senas Šv. Antano parapijonas, geras rėmėjas kilnių reikalų.**

Šv. Antano parap. piknikas geg. 25 d. pavyko. Turbūt, pirmą kartą į pikniką sutraukta virš tūkstančio žmonių. Dovanas laimėjo didžiumoj lietuviai. Šeimininkai darbuojasi, kad knygutes sutvarkyti ir paskelbti pikniko rezultatus.

× **Ona Aksomaitienė** laimėjo "Waterless cooker" Michigan Consolidated Gas Company "Homemakers Quiz" pamokose gegužės 27 d. Detroit homemakers radio programa buvo transliuojama iš WXYZ stoties, per kurią ir O. Aksomaitienė gavo progos kalbėti. Jau 26 metai, kaip O. Aksomaitienė Detroite veikia tarp lietuvių ir svetimtaučių lietuvybės naudai.

× **Edvardas Aksomaitis**, kuris mokinasi orlaivių inžinierystės University of Detroit, gavęs "Confraternity of Christian Doctrine" certifikatą liuosu laiku mokys religijos dalykų Detroito aukštesnėse mokyklose.

× **Lietuvių Katalikų Studentų Sąjungos** kuopa turėjo "Wienner roast" gegužes 18 d., River Rouge Park. Kiek girdėt, visi patenkinti išvažiavimu.

× **Barney McCosky's**, garsaus Detroit Tigers basebolininko brolis pašauktas į Am. Jungtinių Valstybių kariuomenę karinės prievolės atlikti. Barney McCosky dar nepašauktas tarnybon dėl to, kad turi užlaikyti seną tėvą.

× **Barney McCosky's** sesuo turėjo "bridal shower". Vestuvės įvyks neužiigo.

Ona Aksomaitienė

Pranešimas

Lietuvos Dukterų Draugijos narėms šiuo pranešame, kad Šv. Jurgio bažnyčioj užprašytos mišios su egzekvijomis už mirusias dr-jos nares.

Šiai draugijai birželio 13 d. sueina 25 metai, kaip gyvuoja. Šia proga ir bus atlaikytos mišios gegužės 30 d.

Šv. Jurgio parapijos seserų naudai piknikas bus sekmadienį, birželio 8 d. Rėmėjai kviečia visus atsilankyti ir parodyti savo užuojautą ir nuoširdumą, ypač dabar, kada seserys stato naują akademiją. Piknike bus užkandžio, gėrimo. **Rėmėjai**

Aplink Grand Rapids

× **Samuelis Edkin** jubiliejiniame ŠŠ. Petro ir Povilo draugijos susirinkime išrinktas pirmininku, Bert Basevich vice pirmininku, Viktoras Szieva nut. sekretorium, Juozas Naudžius finansų sekretorium, Antanas Martinaitis iždininku, Jonas Baura ir Pranas Genautis, ligonių komitetais ir Albertas Disbolis, Jonas Chapla, Bernardas Opolkis ir Michael Doyle trustisais.

× **Septyni iš dvylikos** ŠŠ. Petro ir Povilo draugijos įsteigėjų tebegyvuoja po 50 metų toje draugystėje.

× **Vincentas Puzar** rezignavo iš prezidentystės draugijoje. Nutarta jam paskirti dovaną už uolų pasidarbavimą jubiliejaus proga.

× **ŠŠ. Petro ir Povilo parapijos pavasarinis parengimas** įvyksta birželio 7 ir 8 dienomis, parapijos kieme. Leidžiamas laimėjimui Oldsmobile automobilius ir kitos dovanos, kurių vertė siekia net $1,060.00.

× **Kun. Hieronimas Winikaitis**, parapijos vikaras, vadovauja visam pavasariniam parengimui ir kviečia visus dalyvauti laimėjimuose.

St. Clair, Pa. — Praėjusį mėnesį mirė Stasys Malinauskas, sulaukęs 49 metų amžiaus. Velionis buvo Liet. R. K. Susivienijimo Amerikoj 130 kuopos narys.

Žmogus, kurs prie visokio darbo turi linksmą ūpą ir džiugų veidą, tikrai laimės, nors kartais aplink būtų tamsu ir niūru.

GRAND RAPIDS LIETUVIAI AČIUOJA "DRAUGUI" UŽ GRAŽŲ JUBILIEJAUS PAMINĖJIMĄ

ŠŠ. Petro ir Povilo draugijos jubiliejaus paminėjimas buvo istorinis

Grand Rapids, Mich. — Visa lietuvių kolonija buvo gražiai per dienraštį "Draugą" painformuota apie ŠŠ Petro ir Povilo dr-jos jubiliejų. Šimtai egzempl. su plačiu ŠŠ. Petro ir Povilo draugijos aprašymu buvo išdalinti Grand Rapids lietuviams ir daugelis džiaugėsi gavę progos susipažinti su katalikišku dienraščiu.

John B. Simmons, kuris painformavo "Draugo" redakciją apie tos draugijos jubiliejų, rašo redakcijai laišką, kuriam, tarp kitų dalykų, sako: "Mes labai įvertinam Jūsų prisiųstą laikraštį. Skaitytojai labai džiaugėsi radę daug žinių. Išdalinom kiekvienai lietuviškai šeimai ir juos atydžiai skaitė.

"ŠŠ. Petro ir Povilo draugija savo susirinkime praeitą antradienį nubalsavo pasiųsti redakcijai padėkos žodį ir užsisakyti "Draugą" metams.

John B. Simmons yra pusbrolis dr. Jono Simonaičio kuris Chicagoj turi ofisą prie Marquette Blvd. Tas pats J. Simmons yra žymus spaustuvininkas ir užlaiką nemažą įstaigą Grand Rapids mieste.

"Draugo" redakcijai ir administracijai yra didelis džiaugsmas matyti įvertinimą troškimo — informuoti visą lietuvišką pasaulį apie įvykius. Mes tik nuoširdžiai trokštam, kad ir toliau siųstumėte mums žinias apie savo veikimą ir parapijos darbuotę.

PASKOLĄ ČIA GAUSI greit, lengvais išmokėjimais — NUO 5 IKI 20 METŲ.
MUTUAL FEDERAL SAVINGS and LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
2202 W. CERMAK ROAD
Tel.: CANAL 8887
Mokame 3½% Dividendų
Ben. J. Kazanauskas, Sec.
TURTAS VIRŠ $1,000,000.00

WOLK STUDIO
1945 West 35th Street
The Noted Wedding Photographer for over 30 years
AIR CONDITIONED STUDIO FOR YOUR COMFORT
MOST MODERN COMPLETE ADVANCED PHOTOGRAPHY LOWEST POSSIBLE PRICES PHONE LAFAYETTE 2813

Asthma Mucus Coughing, Gasping
Thanks to a Doctor's prescription called Mendaco, thousands now palliate terrible recurring attacks of choking, gasping, coughing, wheezing Bronchial Asthma by helping nature remove thick excess mucus. No dopes, no smokes, no injections. Just tasteless, pleasant tablets. The rapid, delightful palliative action commonly helps nature bring welcome sleep—a "God-send." A printed guarantee wrapped around each package of Mendaco insures an immediate refund of the full cost unless you are completely satisfied. You have everything to gain and nothing to lose under this positive money back guarantee so get Mendaco from your druggist today for only 60c.

DR. VAITUSH, OPT.
LIETUVIS
AKIŲ GYDYTOJAS SPECIALISTAS
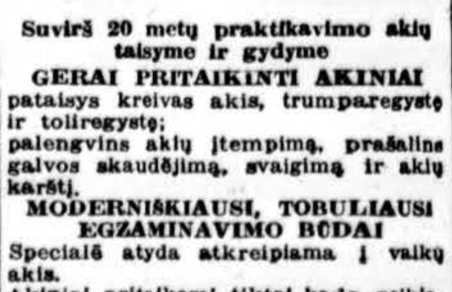
Suvirš 20 metų praktikavimo akių taisyme ir gydyme
GERAI PRITAIKINTI AKINIAI pataisys kreivas akis, trumparegystę ir toliregystę; palengvins akių įtempimą, prašalins galvos skaudėjimą, svaigimą ir akių karštį.
MODERNIŠKIAUSI, TOBULIAUSI EGZAMINAVIMO BŪDAI
Specialė atyda atkreipiama į vaikų akis.
Akiniai pritaikomi tiktai kada reikia.
VALANDOS: 10-tos iki 8-tos valandos kasdien. Sekmadieniais pagal sutartį.
4712 So. Ashland Ave.
Tel. YARDS 1373

Glasses - Akiniai

Teisingai prirenkame akinius. Patarnauja prityręs lietuvis daktaras - optometristas.
Akių egzaminavimas dykai.
Akinių kainos:
Full view style — $6.95
Bifocals — biskį daugiau.
Paprasti akiniai po $2.95
Dykai didelis katalogas
Jewlery, Elektriniai Šaldytuvai. Namams Baldai
JOS. F. BUDRIK
Furniture House
3409 S. Halsted St.
Dėl sąžiningo radio pataisymo pašaukite Yards 3088
Atsiminkite — krautuvė su mėlynu frontu
Budriko Radio Programos:
WCFL — 100 K. — Sekmadieniais 6 val. vak.
WHFC — 1450 K. — Ketvirtadieniais 7 val. vak.
WAAF — 950 K. — Sekmadieniais 4:50 val. vak.

Būkite Malonūs SAVO AKIMS
Tik viena pora akių visam gyvenimui. Saugokit jas, leisdami išekzaminuoti jas moderniškiausia metoda, kurią regėjimo mokslas gali suteikti.
32 METAI PATYRIMO
pririnkime akinių, kurie pašalina visą akių įtempimą.
Dr. John J. Smetana
Dr. J. J. Smetana, Jr.
OPTOMETRISTAI
1801 So. Ashland Avenue
Kampas 18-tos
Telefonas CANAL 0523 — Chicago
OFISO VALANDOS
Kasdien 9:00 a. m. iki 8.30 p. m.
Treč. ir Šešt: 9:00 a. m. iki 7:30 p. m.

P A U L I N A
Russian and Turkish Baths
MAUDYNĖS — ELEKTRIKINIAI TREATMENTAI — IR ŠVEDŲ MASAŽAS
Pagelbėsime Jūsų Sveikatai Su Violet Spinduliais
Išmėginkite mūsų garą nuo akmenų krosnių.
Telefonas: VIRginia 9493
VALANDOS: 9-tą val. ryto iki 12-tą val. naktį kasdien.
TREČIADIENIS — MOTERŲ DIENA.
A. F. CZESNA, savininkas
1657 W. 45th St. Kampas S. Paulina St.

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

Res. 6958 So. Talman Ave.
Res. Tel. GROvehill 0617
Office tel. HEMlock 4848
DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Val.: 2—4 ir 7—9 vak.
Ketvirtad. ir Nedėliomis susitarus.
2423 W. Marquette Road

DR. STRIKOL'IS
PHYSICIAN AND SURGEON
4645 So. Ashland Avenue
OFISO VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak.
Nedėliomis pagal sutartį.
Office tel. YARds 4787
Namų tel. PROspect 1930

Tel. YARds 5921.
Res.: KENwood 5107
DR. A. J. BERTASH
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso val. nuo 1—3; nuo 6:30—8:30
756 West 35th Street

Tel. CANal 6122
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West Cermak Rd.
Valandos: 1—3 popiet ir 7—8 v. v.
REZIDENCIJA:
6631 S. California Ave.
Telefonas REPublic 7868

Ofiso tel. VIRginia 0036
Rezidencijos tel.: BEVerly 8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso val.: 1—3 ir 6—8:30 P. M.
Nedėliomis pagal sutartį.

Tel. CANal 0257
Rez. tel.: PROspect 6659
DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted Street
Rezidencija: 6600 So. Artesian Ave.
VALANDOS: 11 v. ryto iki 3 popiet
6 iki 9 val. vakare.

LIETUVIAI DAKTARAI

DR. P. ATKOČIŪNAS
DANTISTAS
1446 So. 49th Court, Cicero
Antradieniais, Ketvirtadieniais ir Penktadieniais
Valandos: 10-12 ryte, 2-6, 7-9 P. M.
3147 S. Halsted St., Chicago
Pirmadieniais, Trečiadieniais ir Šeštadieniais
Valandos: 3 — 8 popiet, 1—4 ir 6:30—8:30 vakare

DR. F. C. WINSKUNAS
PHYSICIAN AND SURGEON
2158 West Cermak Road
Ofiso tel. CANal 2345
Ofiso Val.: 2—4 ir 7—9
Trečiadieniais pagal sutartį.
Res. Tel.: HEMlock 8150

Tel. YARds 2246
DR. C. VEZELIS
DANTISTAS
4645 So. Ashland Avenue
arti 47th Street
val.: nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak
Seredoj pagal sutartį.

Telefonas; HEMlock 5849
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6757 So. Western Ave.
Ofiso valandos:
Popiet — nuo 1 iki 3! Vak. 7 iki 9
Nedėliomis pagal sutartį

Telefonas CANal 7329
DR. PETER J. BARTKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2202 West Cermak Road
OFISO VALANDOS: 2-4 ir 7-9
ir pagal sutartį.
Res. telefonas SEEley 0434.

Tel. Cicero 1484
DR. S. R. PALUTSIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Kamp. 15tos gat. ir 49th Ct.
OFISO VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 popiet ir 7 iki 9 vak.
ir pagal sutartį.
Res. 1625 So. 50th Avenue
Tel. Cicero 1484

DR. A. JENKINS
(Lietuvis)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2500 West 63rd Street
OFISO VALANDOS:
Nuo 1—4 ir nuo 7—9 vakare
Taipgi pagal sutartį.
Ofiso telefonas PROspect 6737
Namų telefonas VIRginia 2421

Tel. YARds 3146
VALANDOS: Nuo 11 iki 12, 2 iki 4 ir 7 iki 9
Pirmadieniais: 2 iki 4 ir 7 iki 9
Sekmadieniais 11 iki 12
DR. V. A. ŠIMKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Taipgi akinius pritaikau.
3343 So. Halsted Street

Tel. CANal 5969
DR. WALTER J. PHILLIPS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2155 West Cermak Road
OFISO VALANDOS
1 — 4 ir 6:30 — 8:30 vakare
ir pagal sutartį.

Ofiso Tel.: VIRginia 1886 Rezid. Tel.: PROspect 3534
DR. RAČKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1853 West 35th Street
LIGONIUS PRIIMA:
Kasdien nuo 2:00 iki 8:00 val.
Trečiad. ir Sekmad. tik susitarius.

DR. V. E. SIEDLINSKI
DANTISTAS
4143 South Archer Avenue
Telefonas LAFayette 3650
Antradieniais, Ketvirtadieniais ir Penktadieniais.
4631 So. Ashland Ave.
Tel. YARds 0994.
Pirmadieniais, Trečiadieniais ir Šeštadieniais.

DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4729 So. Ashland Ave.
(2-tros lubos)
Tel. MIDway 2880 Chicago, Ill.
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 6 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val. vak.
Sekmad. nuo 10 iki 12 val. ryto.

DR. MAURICE KAHN
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4631 So. Ashland Ave.
Tel. YARds 0994
Rez. tel. PLAza 3200
VALANDOS
Nuo 10-12 v. ryto; 2-3 ir 7-8 v. vak.
Nedėliomis nuo 10 iki 12 val. dieną

Kautynėse per nepriklausomybės karą mes parodėme pasauliui, kad esame laisvės verta tauta.

Gen. Skorupakis

JAUNIMAS

Jos. PETRAUSKAS

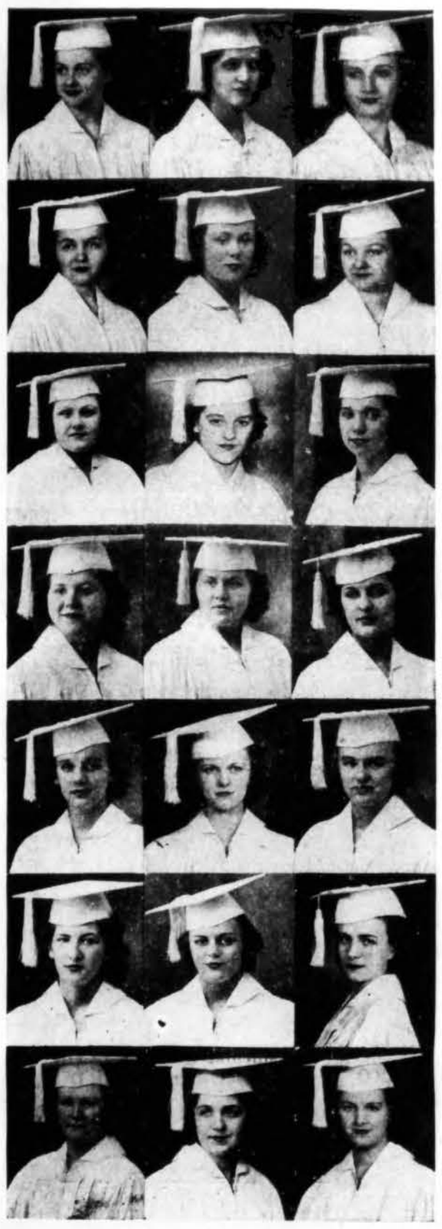

Iš kairės į dešinę:
Dolores Saboniūtė
Frances Scardina
Adelaide Smiljanic
Joanne Stankaitė
Ann Stapleton
Helen Stočkiūtė
Stephany Stonytė
Marie Streiff
Helen Taillon
Veronica Tarandaitė
Wanda Tarandaitė
Helen Uksaitė
Marian Vanek
Loreta Venkus
Josephine Vendzelis
Ona Venslauskaitė
Shirley Ver Schave
Joan Whelan
Blanche Zakaitė
Ann Zaksaitė
Irene Zulcaitė

Baigė Švento Kazimiero Akademiją

PRES. Marcella Miskell
VICE-PRES. Alicija Petkiutė
SEKR. Ona Malonytė

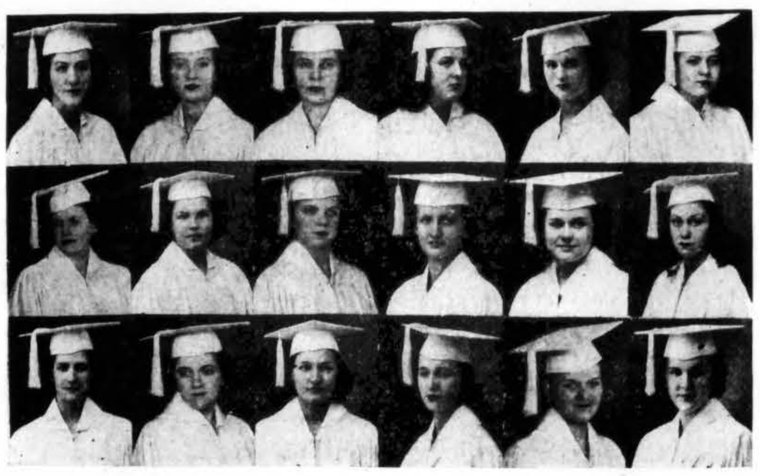

Pirma eilė iš dešinės į kairę: Mary Holder, Helen Ivanauskaitė, Bertha Janušauskaitė, Jacqueline Johnson, Jayne Jurkevičiūtė, Ann Kamarauskaitė.

Antra eilė: Julia Karbowski, Mary Kardelytė, Josephine Kasmauskaitė, Helen Kerdokaitė, Bernice Kinderaitė, Marilyn Kirshenbaum.

Trečia eilė: Bernice Leškytė, Anna Belle Loughnane, Filomena Mazgelytė, Marie Michlovich, Sophie Miciūnaitė, Albina Mickaitė.

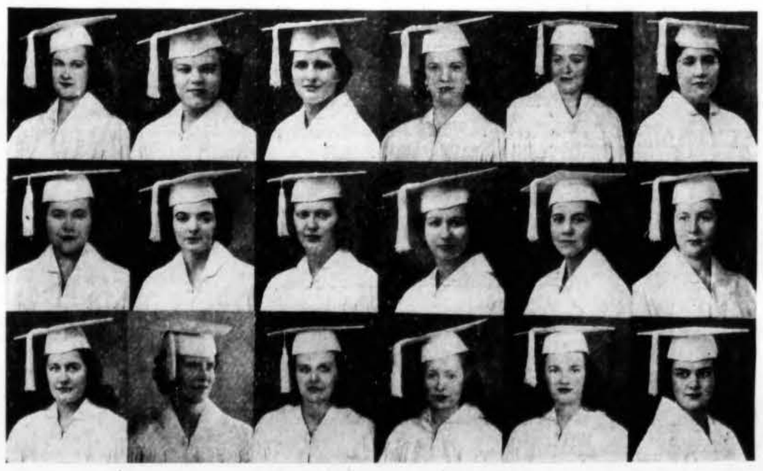

Pirma eilė iš dešinės į kairę: Josephine Arlauskaitė, Aldona Bastytė, Patricia Berger, Irene Byrne, Ione Byrne, Lillian Cinskaitė

Antra eilė: Virginia Dombrauskas, Theresa De Sousa, Margaret Ekins, Marcella Jurkaitė, Lucille Fillion, Rita Foley.

Trečia eilė: Marjorie Franz, Catherine Granahan, Helen Grubliauskaitė, Dolores Gudleikaitė, Mary Henry, Marguerite Hoffman.

Iš kairės į dešinę:
Joana Milkintaitė
Antanina Morkiūtė
Bernice Mormann
Jacqueline McCluskey
Cecelia McKenna
Ann McNally
Patricia McNamara
Margaret McNicholas
Bernice Norkiūtė
Joan Nothnagel
Rita O'Brien
Frances Paskacimas
Elena Petkiūtė
Lucille Plekavičiūtė
Frances Polich
Anna Ramoskaitė
Lucille Raubaitė
Marjorie Rice
Sylvia Rucaitė
Evelyn Runyan
Valerie Rutkiūtė

Mokslo Baigimo Dienos Programa

Coronation March (Meyerbeer) — orkestras.

Ecce Sacerdos Magnus (Griesbacher) — koras.

Lakštingala (Čaikovskis) — koras.

Ave Verum (Faure) — koras.

Je veux vire iš "Romeo ir Juliet" (Gounod) — Adelė Druktenytė solo.

Sailors' Dance (Gliere) — orkestras.

Sveikinimo kalba — Kun. Viktoras Černauskas.

Graduančių pristatymas — Kun. B. Urba, Akademijos kapelionas.

Diplomų ir atžymėjimų įteikimas — J. E. vysk. Bernard J. Sheil, D.D.

ATŽYMĖJIMAI

Aukso medalius už religiją **Bernice Kinderaitei.**

Aukso medalius už geriausius pažymius **Jayne Jurkevičiūtei.**

Aukso medalius už lietuvių kalbą **Jayne Jurkevičiūtė.**

STIPENDIJOS

Clarke kolegijos — Jayne Jurkevičiūtei.

College of St. Teresa — Marcella Miskell.

College of St. Francis — Joan Nothangel.

St. Xavier kolegija — Adelaide Smiljanic, Bernice Leaskis.

Mundelein College — Anna Belle Loughnane (piano).

Rosary kolegija — Virginija Dambrauskaitė.

Ill. College of Commerce — Jayne Jurkevičiūtė.

MUZIKOS ATSIŽYMĖJIMAI

Septyniolika akademikių įstojo į arkidiecezijos solo instrumentų konkursą, kuris įvyko gegužės 10, Loretto High School.

Sekančios laimėjo medalius už solo:

Aukso:

Coletta Balaam — už mišką ragą.

Joanna Kazanauskaitė — už miško ragą.

Eleanora Kuzinaitė — už fagotą.

Anna Belle Loughnane — už xylophoną.

Bette Loughnane — už fleitą.

Adelaide Smiljanic — už obojų.

Sidabro:

Mary Ginksi — už čelo.

Bronzos:

Ruta Simutytė — už obojų.

Medalį už ensemble laimėjo:

Aukso:

Miško rago kvartetas.
Coletta Balaam
Joanna Kazanauskaitė
Joyce Nolan
Mary Tindle

Aukso:

Stygų kvartetas.
Catherine Jansen ..... smuikas.
Mary Rose Hausser .... smuikas.
Darata Pipipaitė ..... altas.
Dolores Navickaitė ..... čelo.

Bronzo:

Kornetų trio.
Jacquelyn Johnson
Marilyn Clarke
LaVerne Prohm

Visos Amerikos vidurinių bei aukštesniųjų mokyklų lotynų kalbos konkursas, vadovaujant Lotynų Kalbos Organizacijai, įvyko šių metų balandžio mėnesį. Tarp 4,129 kontestantų buvo įstojusių ir Šv. Kazimiero Akademijos lotyniščių. Rezultatai rodo, kad tobulai išlaikiusių egzaminus yra 14, o jų tarpe viena mūs akademikė **Marijona Goeppner.** Ji laimėjo auksinį medalį.

Pažymėtina, kad Marytė taip pat pernai laimėjo premiją panašiame lotynistų konkurse.

Nesiduok blogam įveikti, bet įveik tu blogą geru.

S. Marden

Naudokitės pilnesniu "Draugo" patarnavimu

Ar reik pašto ženklelių? Ar norit registruoti laišką, išpirkti "Money Order", addrausti siuntinius? Kreipkitės į "Draugo" raštinę!

Ar reik notaro parašo arba antspaudos? Ar gavote iš valdžios kokias nors blankas, kurių visiškai nesuprantat? Kreipkitės į "Draugo" raštinę!

Ar reik kokio nors vertimo anglų ar lietuvių kalboje? Kreipkitės į "Draugą", 2334 So. Oakley Ave., Chicago, Ill, Canal 8010.

Kartą jau pradėjus pulti, reikia pulti iki galo.

Napoleonas

PASKOLOS pirkti. Ilgametis Išmokėjimo Planas. — namams statyti, remontuoti ar

PAVASARIS ARTĖJA — DABAR LAIKAS PIGIAU IR PATOGIAU STATYBOS DARBUS ATLIKTI.

Tapkite Finansiniai Nepriklausomi!!!

TAUPYKITE mūsų įstaigoje. Jūsų indeliai rūpestingai globojami ir ligi $5,000 apdrausti per Federal Savings and Loan Corporation. Mokame 3½%. Pinigai greitai išmokami ant pareikalavimo.

MŪSŲ PASITIKĖJIMO IR IŠTVERMĖS REKORDAS

45 Metai Sekmingo Patarnavimo, Nenuskriaudžiant Nei Vieno Klijento!

Keistuto Savings and Loan Association yra žymiausia, seniausia ir tvirčiausia lietuvių finansinė įstaiga.

KEISTUTO SAVINGS and LOAN ASS'N.
Tel. CALumet 4118
3236 So. Halsted St. Chicago, Ill.
Jos. M. Mozeris, Sec'y.

SICK, NERVOUS CRANKY "EVERY MONTH"?

Then Read WHY Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound Is Real "Woman's Friend"!

Some women suffer severe monthly pain (cramps, backache, headache) due to female functional disorders while other's *nerves* tend to become upset and they get cross, restless and moody.

So why not take Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound made *especially* to help tired, run-down, nervous women to go smiling thru "difficult days." Pinkham's Compound contains no opiates or habit-forming ingredients. It is made from nature's own beneficial roots and herbs — each with its own *special* purpose to HELP WOMEN.

Famous for over 60 years — Pinkham's Compound is the best known and one of the *most effective* "woman's" tonics obtainable. *Try it!*

Garsinkitės "Drauge" ir patirsite didesnį pasisekimą Jūsų biznyje arba profesijoje.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

2334 South Oakley Ave. Chicago, Illinois

Published Daily, except Sundays

A member of the Catholic Press Association

Subscriptions: One Year — $6.00; Six Months — $3.50; Three Months — $2.00; One Month — 75c. Europe — One Year — $7.00; Six Months — $4.00. Single Copy — 3 cents.

Advertising in "Draugas" brings best results.

DRAUGAS

Išeina kasdien, išskyrus sekmadienius.

Prenumeratos kaina: Jungt. Valst. Amerikos Valsytbėse: Metams — $6.00; Pusei Metų — $3.50; Trims Mėnesiams — $2.00; Vienam Mėnesiui — 75c. Kitose valstybėse prenumerata: Metams — $7.00; Pusei Metų — $4.00. Pavienis numeris — 3c.

Skelbimų kainos prisiunčiamos pareikalavus

Bendradarbiams ir korespondentams raštų negražiname, jei neprašoma tai padaryti ir neprisiunčiama tam tikslui pašto ženklų. Redakcija pasilaiko sau teisę taisyti ir trumpinti visus prisiųstus raštus ir ypač korespondencijas sulig savo nuožiūros. Korespondentų prašome rašyti trumpai ir aiškiai (jei galima, rašomąja mašinėle), paliekant didelius tarpus pataisymams, ir vengiant polemikos ar asmeniškumų. Pasenusios korespondencijos laikraštin nededamos.

Entered as second-Class Matter March 31, 1916 at Chicago, Ill. Under the Act of March 3, 1879.

Lietuvių katalikų dienraščio "Draugo" rėmėjams ir skaitytojams siunčiu sveikinimus ir geriausius linkėjimus!

Jūsų dienraštis ne vien tik patarnauja skaitytojams, informuodamas apie įvairius katalikams įdomius dalykus, bet nurodo tikėjimo tiesas, gina ir saugo jas nuo amžinojo išganymo priešų.

Daugeriopai tepadaugėja jūsų katalikiško dienraščio skaitytojų skaičius!

✠ AMLETO GIOVANNI CICOGNANI,
Laodicea Arkivyskupas,
Apaštališkas Delegatas

Nuo žodžių prie darbų

Spauda pripažįsta, kad organizuotoji Amerikos katalikų visuomenė puikiai minėjo popiežių socialinių enciklikų — "Rerum Novarum" ir "Quadragesimo Anno" sukaktuves. Minėjimas buvo tiek planingas ir platus, kad į visą visuomenę, katalikų ir nekatalikų, daug gražios įtakos padarė. Su enciklikų dėsniais susipažino visa eilė tokių žmonių, kurie apie juos ligšiol visai mažai buvo girdėję.

Bet su tuo sukaktuvių minėjimu nereiktų pasitenkinti. Juk enciklikos ne taip sau yra skelbiamos. Jomis yra šaukiama prie veikimo, prie greito, bet planingo jų dėsnių vykdymo į gyvenimą. Kitaip jie pasilieka gražiais, tiesa, bet tuščiais žodžiais. Enciklikose išdėstyti principai patys savaime, automatiškai prie gyvenimo neprisitaikys.

Kiekvienas kraštas turi savotiškas socialinio ir ekonominio gyvenimo sąlygas. Dėl to prie jų reikia taikyti ir enciklikų nurodymus. Tenka nuoširdžiai sveikinti Amerikos katalikų visuomenės veikėjus, kurie steigia visuose didesniuose miestuose Katalikų Darbininkų Mokyklas, kuriose specialiai dėstoma socialinės popiežių enciklikos ir jų dėsniai derinama prie šio krašto gyvenimo aplinkumos. Tokiu būdu pradedama jau eiti nuo žodžių prie darbų.

●

Katalikai armijoj

Apskaičiuojama, kad Jungtinių Amerikos Valstybių armijoj dabar yra 400,000 kareivių katalikų. Kadangi viso kariuomenėj yra 1,400,000 vyrų, tuo būdu katalikai reprezentuoja daugiau negu 25 nuošimtį, kuomet katalikų gyventojų krašte tėra 16 nuošimčių. Keliamas klausimas, kodėl taip yra? Ar to amžiaus katalikų yra daugiau, negu kitų? Ar katalikai jaunuoliai fiziškai yra sveikesni? Ar jie didesni patrijotai už kitus ir didesnis jų skaičius stoja savanoriais?

Kitokio atsakymo į šiuos klausimus nebūtų galima surasti, kaip tik — **taip!**

●

Popiežiaus legatas

Popiežius Pijus XII savo atstovu (legatu) į Jungtinių Valstybių nacionalinį Eucharistinį kongresą paskyrė Philadelphijos arkivyskupą J. Em. kardinolą Dennis Dougherty. Kongresas bus šiemet, birželio 23 — 26 dienomis St. Paul, Minn.

J. Em. Kardinolas Dougherty Bažnyčios hierarchijos gyvenime Amerikoj užima svarbią ir garbingą vietą. Jisai aktyviai dalyvauja viso krašto katalikų veikimo centro darbuose. Gerai yra susipažinęs ir su lietuvių katalikų reikalais, nes jo vadovaujamoj arkidiecezijoj yra daug lietuvių parapijų. Mūsų tautiečiams Jo Eminencija yra parodęs daug malonaus palankumo. 1932 m. Kardinolas Dougherty peržiūrėjo A. L. R. K. Federacijos konstituciją, padarė vieną pataisą ir ją užgyrė. Savo laišku centro valdybai pagyrė lietuvius katalikus, kad jie turi tokią organizaciją ir palinkėjo jai geriausio pasisekimo. Kai šiemet Kunigų Vienybės atstovai lankėsi pas jį bolševikų pavergtosios Lietuvos šelpimo reikalais, Kardinolas parodė daug susirūpinimo ir maloniai pritarė, kad iš sukolektuotų aukų bažnyčiose dalis būtų skiriama ir lietuvių šelpimui.

Vieningas stovėjimas už taiką

Didžiosios Britanijos katalikai ir protestantai aiškiai pasisako už teisingos ir pastovios taikos įgyvendinimą. Ir vieni ir kiti yra iškėlę vienodą šūkį — **svarbu yra laimėti šį karą, bet kur kas svarbiau yra laimėti taiką.**

Pažymėtina, kad ir protestantų aukštieji dvasininkai Anglijoj pripažino Šv. Tėvo Pijaus XII neseniai paskelbtus taikai įgyvendinti dėsnius, kuriais pasiremdami, priėmė ir pasirašė dešimties punktų taikos programą. Drauge su jais pasirašė ir katalikų vyskupai. Spauda pažymi, kad toks įvykis Didžiosios Britanijos istorijoj esąs pirmutinis.

●

Susvyravo

"Darbininkas" rašo:

"Iš kur tokia atmaina? Kodėl karingas Japonijos nusiteikimas taip nelauktai atslūgo? Atsakymas toks, kad Japonija moka tiksliai orientuotis. Ji turi tiek išlavintą špionažo sistemą, kad visados geriau žino savo būsimojo oponento padėtį, negu pats oponentas. Rusijoj ir Kinijoj ji turėjo ir tebeturi desėtkus tūkstančių puikiai išlavintų šnipų. Turi jų ir Amerikoj. Pasidėkojant jų informacijoms, ji išdrįso pulti Rusiją ir Kiniją, bet neišdrįsta pulti Ameriką, nes gerai žino, kad Prezidento kalba tai ne vien tušti žodžiai. Japonija žino, kad Amerika gali padaryti ką sakosi padarysianti, ir kad šiuo kartu ji pasiryžusi sumobilizuoti visas savo pajėgas karui laimėti. Tad atsargi ir gerai painformuota Japonija sakosi persvarstysianti savo sutartį su Berlyno-Romos ašimi, ypač tą sutarties punktą, kurs reikalauja, kad Japonija pultų bet kokį naują ašies užpuoliką. Kadangi šiuo nauju užpuoliku bei demokratijos gynėju gali būti Amerika, tai Japonija supranta, kad geriau bus karo užgaidas pakeitus sveiko proto nuostatais. Gi sveikas protas parodo, kad esamoji sutartis daugiau veikia Vokietijos negu Japonijos naudai. Japonija verčiau palauks tokio momento, kada dalykai pasikeis advernai. Ji dar gali pereiti ir Anglijos pusėn — ir kas ją už tai nubaus?

"Ar gi Hitleris nepajėgs nugalėt Angliją be Japonijos pagalbos? Juk iki šiol jis visus savo oponentus į dulkes sumušė. Dabar jau Kretoje ruošia britams trečiąjį Dunkirką. Taip, bet Dunkirkas tai ne Sedanas. Du pirmieji Dunkirkai karo neužbaigė. Neužbaigs nė trečiasis. Kreta bus užimta. Ir Viduržemio jūra gali būt ašies paveldėta. Bet pasilieka patys plačiausieji vandenynai, kuriuose britai šeimininkauja kaip tinkami. Reikia jų laivynas nuo ten nušluoti, jei norima karas pilnai laimėti. Ašis be Japonijos pagalbos to nepadarys. Net pati Japonija suabejojo, ar ir jos pagalba ką nors atsieks. Drąsus ir rimtą pasiryžimą reiškiąs Prezidento žodis siūbtelėjo pasaulio politiką".

●

Tokie tai "liaudies sūnūs"

"Amerikos" korespondentas iš Suomijos rašo apie gegužės 1 d. demonstracijas Kaune. Ryšy su ta korespondencija redakcija pastebi:

"Gegužės 1 d. pavergtos Lietuvos gyventojai buvo varomi į gatves, kuriose jie turėjo reikšti pritarimą maskolių vergijai. Kaune "demonstrantai" buvo padalinti į 19 skyrių, kuriems vadovavo tokie "lietuvių liaudies sūnūs", kaip Šimanas, Kirejev, Lučkin, Asajev, Špankov, Dektoraitė, Šimakov, Krupinov, Birger, Robinson, Kulikov, Volkov, Glazer, Furtin, Dobromudov, Abramovič. Visos demonstracijos viršininku buvo Riabov, milicijos viršininko pavaduotojas.

Turėdami tokius vadovus, komisarai galėjo džiaugtis, kad suvaryti demonstrantai tvirtoje sargyboje, bet užtad iš demonstracijos nieko neišėjo. Net ir Maskvos radijas gėdijosi apie ją pranešti. Skaitykit apie tai mūsų bendradarbio iš Suomijos laišką".

●

Per daug metų žiauriai persekiojami Meksikos katalikai pradeda atsikvėpti, nes persekiotojai suprato, kad jie katalikybės tame krašte jokiu būdu nenugalės. Tikintieji, daug metų neturėję religinės laisvės, dabar gražiai ir vieningai darbuojasi, kad įjudinti katalikišką sąjudį ir pastatyti jį į tokį ūgį, koks tinka senam katalikiškam kraštui.

●

"Garsas" pastebi, kad autoritetų žiniomis, šių metų gegužės viduryje darbininkų samda U. S. istorijoje pasiekė aukščiausią laipsnį, būtent, 37,500,000 asmenų. Į šį skaičių neįeina armijos ir laivyno personalas, WPA, nacionalės jaunuomenės projektų ir C.C.C. darbininkai. Prieš depresiją aukščiausia samda buvo 1929 metais, rugsėjo mėnesį, pasiekusi 37,470,000 algapelnių.

("Draugas", birželio 6 d., 1916 m.).

Tauragės miestelis sunaikintas?... Laikraščiai praneša, kad Tauragės miestelis liko visai sunaikintas. Girdi, beveik nei žymės miestelio nelikę...

●

Iš Buenos Aires, Argentinos, lietuvių gyvenimo... Visoj Argentinoj gyvuoja keletas lietuvių draugijų. Pačioj sostinėj yra trys. Vietos lietuviai katalikai, kurių esama gana daug, įsteigė fondą aukoms rinkti nukentėjusiems nuo karo lietuviams. Darbai žymiai sumažėjo ir pragyvenimas pabrango...

●

Meksikonai užpuolė Suv. Valstijų Konsulatą... Chihuahua mieste meksikonai plėšikai užpuolė Amerikos konsulatą. Nuplėšė iškabą ir akmenimis išdaužė visus langus. Meksikos kariuomenės dalis pasiųsta numalšinti riaušininkus. Mieste paskelb tas karo stovis...

●

Sąjungininkai Salonikuose paskelbė karo stovį... Graikija prieš sąjungininkų pasielgimą aštriai užprotesta vo...

●

Vokiečiai apie lietuvių su lenkais santykius... Vokiečių laikraštis "Frankfurter Zeitung" patalpino straipsnį apie lietuvių, lenkų santykius. Kaltinami lenkai. Girdi, jie, kaip įmanydami stengiasi slopinti lietuvių tautišką atbudimą, stengiasi lenkinti lietuvius. Lenkai, sako laikraštis, vis dar neišsižada savo svajonių apie Liublino uniją, kuri išaukština jų tautą...

Po Svietą Pasidairius

Spiepervirvio pastabos.

Pastovios SLA komisijos po seimo jau pasiėmė iš organizacijos iždo $3,000 "už sugaištį ir išlaidas." Apšvietos komisijos narys, P. Grigaitis, per 6 dienas švietė už $100.

Jurgis Durnelis siūlo: geriau nusipirkti elektrinę lemputę už 15 centų — ji tiek pat ilgai švies, ir pigiau.

Įstatų komisijos narys, dr. Montvydas, paėmęs $200. Ką daktaras mano, ar jis advokatas Standard Oil kompanijai?

Stalino bašibuzukai sako: "fašistai" puldinėją naują Lietuvą. Kam niekus pasakoti? Ta nauja Lietuva pati griūva — aną dieną siuntinys vinių iš Kauno į Panevėžį visą mėnesį ėjo, o visoje Lietuvoje nebėra siūlų įrančią naują Lietuvą susiūti.

Vokiečiai nuskandino anglų karo laivą Hood. "Kaip tu man, taip aš tau," angalai atsilepė, ir bac — nuskandino Bismarką. Akis už akį, dantis už dantį.

Vilnies šėrininkų suvažiavime, sakoma, buvę 200 delegatų, bet skundžiamasi, kiti 50 streikavę ir neatvykę; 50 iš 250 yra penkta dalis — ne jau ir komunistai jau penktakojų turi?

Adv. Gugis amerikonų žurnalistui pareiškė: jį lietuviai rusu vadina, o rusai lietuviu. Tas primena pasakėlę apie tulą berniuką, kuris paklaustas, kas jis esąs, atsakė: "Mano motina tėvą asilu vadina, o tėvas motiną — ragana. Kas aš esu — nežinau."

"Rooseveltą išrinkus USA prezidentu, Amerike bus uždarytos mokyklos ir bažnyčios, o miestų gatvės apžels žole ir samanomis" (Iš vieno Hoover'io priešrinkiminės kalbos).

Mokykloj mokytoja klausia setpynių metų vaiko:

— Ar gali man pasakyti, kokis žvėris visados seka žmogų?

— Garnys! — greit atsakė vaikas.

— Jonuk, pasakyk, kas suvalgė uogas?

— Jei, mamyte, manęs nemuši, tai pasakysiu.

— Ne, nemušiu.

— Nagi aš!

De Valera (Hamlet): Būti ar nebūti.... neutrali.

Alia Rachmanova

Studentai, Meilė Ir Čeka

Romanas iš Rusijos revoliucijos laikų

Išvertė Ant. Pauliukonis

(Tęsinys)

— Mano planas yra labai paprastas, — pasakojo ji toliau, — Aš stengiuosi elgtis taip, kad jis manimi domėtųsi ir prie manęs priprastų, kad tuo būdu aš pasidaryčiau jam būtina. Aš jam padarau iš knygų reikalingas ištraukas ar iškarpas ir taip padedu jam dirbti tą jo nelengvą darbą. Jis mato, kad aš esu inteligentiška ir jam būčiau gera padėjėja. Be to, aš jam noriu patikti ir kaip moteris. Aš dabar kaip tik stengiuosi atrodyti kiek galint gražesnė ir elegantiškesnė.

Dėl to studijuoju visus savo judesius, studijuoju kiekvieną moterį, kurią tik pamatau, ir ypač tas, kurios jam krinta į akį, ir stengiuosi susekti, kuo būtent jos jam patinka. Aš jau puikiai žinau kad Georgjų Aleksandrovičių moteris savo protu gali patraukti kaip tik kuo mažiausiai. Jam moteryje svarbiausia yra moteriškumas, jos grakštumas, judesiai, veido žaismas, viso kūno.... Ach, aš stengiuosi jį užsikariauti labai sistemingai, pasirėmusi moksliškais daviniais ir mokslo praktika. Moteris gali tiek kaitaliotis, kiek tik jai reikia ir patinka. Moteris juk yra tokia švelni ir jautri, moka taip prisiglausti ir prisitaikyti prie betkokios situacijos! — — Taip ir meilė ją gali priversti pasidaryti visai kitokią, visai kitą žmogų. Matote, ir aš dabar pasidariau visai kitokia, negu buvau prieš porą savaičių!

Aš atsidėjusi smalsiai pasižiūrėjau į ją. Ji buvo apsiavusi aukštais batais iš brangios odos. Jai bekalbant, pastebėjau, kad ji laiko galvą atmetusi kiek į užpakalį, lygiai taip, kaip laikydavo gražioji blondinė, inžinieriaus duktė, kuri labai patikdavo docentui. Be to, ji lengvai gestikuliuoja rankomis, ir aš iš tų gestų visai lengvai pažinau mažąją Natočką. Ji skambiai nusijuokė ir metė man į akis aštrų žvilgsnį, kaip kad mėgsta daryti vieno gydytojo žmona, kuri taip pat mūsų docentui patinka.

— Ne tiesa? — nusišypsojo ji, — aš lygiai darau tokius pat gestus, kaip ta ponia. Aš noriu būti jam viskas, ką jis motery randa gražaus. Ir aš jį nugalėsiu, pamatysi!

Atsisveikindama, ji man trijumfuojančiai ištiesė ranką, kupina svaigaus įkarščio. Aš ją tvirtai paspaudžiau ir tyliai paklausiau:

— Bet ar tas nugalėjimas atneš jums laimę? Jam visuomet reikia tik šviežienos, vis naujų įspūdžių ir naujų moterų!

— O kad ir taip! — šūktelėjo ji ir padarė rankomis tokį gestą, lyg norėdama pulti į atvirą jūrą. — Aš būsiu visuomet vis nauja, vis kita, kaip upės srovė. Bet be jo meilės aš negaliu gyventi!

Aš nusekiau paskui ją liūdnomis akimis.

Ji įsikišo rankas į palto kišenes ir nerūpestingai nuėjo tolyn, su savo ramia gracija ir visu nerūpestingumu, kiek vyriškai, lygiai taip, kaip ta studentė, kuri savo būdu ir elgsena patinka mūsų docentui. Man pasidarė jos baisiai gaila ir drauge baugu — — —.

Kovo 18 d.

Zinaida Vasiljevna Pesockaja šiandien labai išdidžiai papasakojo, su kokiu rimtumu ir iškilmingumu caras pasirašė savo atsisakymo nuo sosto raštą.

— Jo nesudrebėjo nė vienas bruožas. Jis ligi paskutinio akimirksnio išbuvo caras monarchas! — pasakojo ji susižavėjusi. — Pažiūrėsim, kaip dabar valdys šitie advokatukai. Kritikuoti yra vieni juokai, bet patiems dirbti....

Ir ji, nepaprastai susijaudinusi, toliau papasakojo, jog naujoji valdžia norinti padaryti su vokiečiais karo paliaubas.

— Caras to tai tikrai niekuomet nebūtų padaręs. Jis būtų kovojęs tol, kol būtų nugalėjęs. Bet šitie valdžios karikatūros, ką jie išmano apie patrijotizmą ir apie Rusijos didybę?

Aš nenoromis atsiminiau Gvozdiovo žodžius, pasakytus studentų biure, kaip jis komentavo šitą caro pasielgimą. Jis ten taip sakė: "Kad caras yra degeneratas, idijotas, tai visai aišku kad ir iš jo komedijos, suvaidintos atsisakant nuo sosto. Jis tik norėjo, kad jį ir jo sūnų paliktų ramybėj ir kad jie galėtų kaip tinkamai prižiūrėti Livadijoje (carų pilis Jaltoje) savo sodus. Šalį nuvedė į baisiausią suirutę, o dabar jam į tautos kančias tik nusispjaut — nė kiek nerūpi! Kad tik jis pats gautų išgerti degtinės!"

Tačiau, jei caras tuo momentu, kai atsisakė nuo sosto, būtų kiek jaudinęsis, jis tikriausiai jį būtų pavadinęs bailiu. Taigi, žmonių sprendimais negalima jau taip greitai pasitikėti.

(Bus daugiau.)

"SŪNELI, KUN MES PADARĖM, AR ŽMOGŲ UŽMUŠĖM, KAD TAIP TURIM KENTĖTI?"

Nezaležninkų grąsinimai jaunam kunigui. – Pas ligonius su policijos atstovu. – Pasiryžimas viską nugali.

Kun. P. A. Virmauskio kunigystės sidabrinio jubiliejaus proga

Kelionė matuojama mylio-mis. Žmogaus gyvenimas skaičiuojamas metais. Metai po metų sudaro įvairius jubiliejus. Pirmas iš svarbių jubiliejų yra 25 metų sukaktis. Kun. P. A. Virmauskis tapo kunigu birželio 2, 1916. Taigi, šiemet toje dienoje jam sukanka kunigystės 25 metai — **Sidabro Jubiliejus.**

Kun. **Pranas A. Virmauskis**, vienas iš Lietuvos idealių jaunuolių atvykusių, kurs nepasitenkino dolerio kalimu, vien savo gyvenimo gerinimu, bet rūpinosi įsigyti mokslo, kad ir kitiems padėti atsiekti laimę ne tik šiame gyvenime, bet ir amžiname. Užsidirbęs keletą dolerių, vyksta į Šv. Laurymo kolegiją, Montreal, Canada. Ten mokėsi iki baigė prisirengimo Dvasinėn Seminarijon mokslą. 1910 rudenyje įstojo Šv. Jono Seminarijon. Čia du metu studijavo filosofiją ir keturis metus teologiją. Sekmingai viską baigęs birželio 2, 1916 tapo įšventintas kunigu. Savo primicijas laikė Brocktone Šv. Roko bažnyčioje.

Pirmus penkis mėnesius vikaravo So. Bostone Šv. Petro parapijoje prie kun. Tamo Žilinsko. Po to buvo paskirtas į Lawrence, Šv. Pranciškaus parapijon. Čia buvo nepaprasta lietuvių tarpe padėtis. Parapija pakrikus. Nezaležninkai katalikus visokiais būdais suvedžiojo. Jie dėjo pastangų, kad į savo abazą katalikus sutraukti. Dalinai jiems tas puikiai sekėsi. Prie Šv. Pranciškaus parapijos beliko vos saujalė katalikų. Jaunam, neprityrusiam kunigėliui prisėjo daug vargti, kentėti ir nenuilstančiai darbuotis, kad suklaidintus žmones į tiesos kelią atvesti. Suklydėliai daug darė kunigėliui nemalonumo. Keletą kartų jie grąsino per laiškus ir žodžiais net gyvybės atėmimu, jei nesiliausiąs taip darbuotis, kad nezaležninkų lizdas iširtų. Prie ligonių per kai kurį laiką turėdavo eiti su miesto policijos palydovu. Nebereikalo jo senas tėvelis kurs su kunigėliu kartu gyveno, kartą įsitarė žemaičiuodamas: "Sūneli, kun mes padarėm, ar žmogų užmušėm, kad taip turime kentėti". Vienok po trijų metų darbuotės, lietuvių katalikų tiek sugrįžo, kad senoji bažnyčia buvo per maža, reikėjo naujos.

Jau seniau buvo pramatyta, kad reiks naujos bažnyčios ir kad ji būtų lietuvių tarpe. Didelis plotas žemės tam tikslui buvo nupirkta. Miestui tą žemę nusavinus, prisėjo senąją griauti. O jos vieton statyti naują. Su viena vasara senosios vietoje stojosi graži nauja mūro, erdvi bažnyčia. Nelengvas tuoj po pasauliniam karui buvo darbas. Vienok darbščiam, uoliam, energingam kunigėliui vadovaujant Lawrence lietuviai susilaukė ne tik gražios bažnyčios, bet ir puikaus dar žo "Palangos" piknikams laikyti. Lawrenciečių tarpe ūpas šimtu nuošimčių pakilo. Kad tas ūpas dar labiau bujotų, Jubiliatas dažnai ruošdavo misijas, prakalbas, paskaitas. Kiekvieną vasarą atostogose laikydavo pas save studentų - moksleivių, kurie veikdavo misijonierių darbą. Vėliau susilaukė kunigų pagelbininkų: P. Juro, F. Strakausko ir S. Kneižio. Nuo 1922 jau Lawrence visai kitoks tapo. Tai vis dėka ištvermingai darbuotei kun. P. Virmauskio.

1929 gegužės mėnesyje Jubiliatas J. E. Kardinolo perkeliamas į So. Bostoną. Čia padėtis suvis kitokia. Parapiją rado geroje tvarkoje. Bet darbuotės dirva daug kartų platesnė. So. Bostonas tai Naujosios Anglijos metropolis. Kiek čia įvairių draugijų, organizacijų. Čia yra katalikų spaudos centras, bet ir bedieviai, laisvamaniai čia tvirtai laikosi. Nepaprasto reikia takto, kad veikimas harmoninga ir vieninga vaga eitų.

Uolusis Jubiliatas užėmęs So. Bostone klebono pareigas, tuoj ėmėsi išdažyti bažnyčią, pertaisyti svetainę, padidinti ir plytomis apdėti visą kleboniją. Pasikvietė vienuoles seseris iš Cambridge, vaikučių katekizuoti ir lietuvių kalbos mokyti. Dabar girdisi, kad netrukus atidarys reguliarę dieninę katalikišką mokyklą. Jo darbuotei nėra ribų. Jis atlieka nevien didžiulės parapijos darbus, bet suranda laiko ir į kiekvieno "Darbininko" numerio vietinių žinių parašyti. Dažnai skatina kitus, primokėdamas, kad tik katalikiškus straipsnius rašytų.

Trumpai pasakius, Jubiliatas yra nepaprastai darbštus, kaip matėme iš jo nuveiktų darbų; begalo kantrus, nes yra silpnos sveikatos, o nesiskundžia; ištvermingas savo pasiryžimuose, nes ką užsibriežia tą ir padaro; gailestingas — jame neturtingi moksleiviai ir pavargėliai randa duosnų Tėvą ir g i l i a i pamaldus. Žodžiu sakant, jis yra tikras Kristaus tarnas.

Lai tad gerasis Dievas laimina jo darbuotę, suteikia sveikatos, kad dar galėtų kuo ilgiausiai Kristaus darbą veikti, — kad sidabras virstų auksu. Ad Multos Annos. **Kas Pras Jis.**

JUBILIEJAUS PROGA

10 Savaičių Prenumerata Siūloma UŽ VIENĄ DOLERĮ

NAUJIEMS SKAITYTOJAMS

Štai duodame tokį pasiūlymą naujiems skaitytojams: Užsisakykite dešimčiai savaičių "susipažinimui "Draugą" už vieną dolerį.

Tik pamanykite, už vieną dolerį naujiems skaitytojams dienraštis "Draugas" siunčiamas per dešitmts savaičių — tai yra, 60 laikraščio numerių už vieną dolerį!

Šiomis dienomis "Draugas" yra žymiai sumodernizuotas, patobulintas ir visais atžvilgiais pagerintas. Tai gi čia yra puikiausia proga padaryti didelę malonę prieteliams, giminėms ir draugams — užsakykite jiems "susipažinimo prenumeratą" už vieną dolerį. Pasinaudokite jubiliejaus proga!

Tai tikras bargenas ir visiems naujiems skaitytojams puikiausia proga pradėti dienraščio "Draugo" skaitymą.

Užsakymus siųskite šiuo adresu:

"DRAUGAS"

2334 So. Oakley Ave. Chicago, Illinois

arba šaukite CANal 8010

PARSIDUODA PASLĖPTAS TURTAS!

ANTANO LALIO

LIETUVIŠKAS–ANGLIŠKAS

ir

ANGLIŠKAS–LIETUVIŠKAS

ŽODYNAS

Trečias, Išnaujo Taisytas ir Gausiai Papildytas Spaudimas!

Šiomis dienomis teko mums įsigyti mažą skaičių Antano Lalio "Žodynų", kurie tikrai yra paslėptas turtas. Tai yra paskutinieji egzemplioriai šio labai svarbaus veikalo! Kiekvienas knygynas turėtų turėti nors vieną egzempliorių "Antano Lalio Žodyno"! Nėr geresnio Lietuviško-Angliško ir Angliško-Lietuviško Žodyno spaudinto visoje Amerikoje.

Šis 834 puslapių "Žodynas" yra vienas iš svarbiausių knygų Amerikos lietuviams.

Visi egzemplioriai puikioje padėdyje, su kietais viršeliais, ir parduodama už prienamą kainą.

Žodyno ir kitų knygų reikalais kreipkitės prie:

"DRAUGAS"

2334 So. Oakley Ave. Chicago, Illinois

Tel. CANAL 8010

NEW BROWN MANAGER

("Draugas" Acme telephoto)

Luke Sewell, Cleveland coach and former Chicago White Sox catcher, who has been made manager of the St. Louis Browns, replacing Fred Haney.

TT. Marijonų rekolekcijos vasaros metu

Birželio 9 — 18 dd. Marianapolio Kolegija — Kun. dr. Kazimieras Matulaitis.

Birželio 16 — 25 dd. Marian Hills Seminarija—Kun Vincas Černis.

Liepos 7 — 16 dd. Marian Hills Naujokynas — Kun dr. Kazimieras Rėklaitis.

Liepos 17 — 26 dd., Dievo Apvaizdos parapija, Chicago, Ill. — Kun. dr. Kazimieras Rėklaitis.

Liepos 17 — 26 dd. Jersey City, N. J. — Kun. Vincas Andriuška.

Jei Insurance Reik,

PAS VILEIŠĮ EIK!

DR. PETRAS VILEIŠIS. Atstovas

The Prudential Ins. Co. of America

OFFICE: 175 W. JACKSON BLVD. SUITE A-1820

Home Office: Newark, N. J.

REZIDENCIJA: 5922 W. Roosevelt Rd.

Phone: Austin 1175

Visa Chicago Yra Kviečiama Vykti

Dienraščio "Draugo"

Ekskursija į Milwaukee

Su Laivu —

"CITY OF GRAND RAPIDS"

Sekmadienį, Liepos-July 6 d., 1941

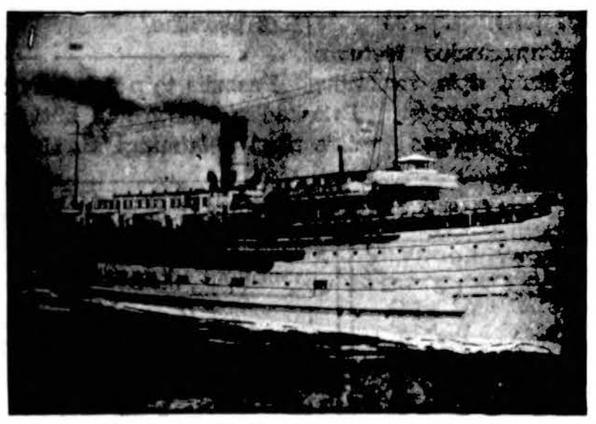

Laivas Išplauks Iš NAVY PIER 9:30 Val. Ryte

(Chicagos Laiku)

Grįžta Tą Pačią Dieną 9:45 Val. Vakare

PILNOS KELIONĖS BILIETAI $2.00

Visais Ekskursijos Reikalais Kreipkitės į: —

"DRAUGAS"

2334 So. Oakley Ave. Chicago

Pavergtosios Lietuvos Gyvenimas Faktų Šviesoje

Suimtas Eržvilko klebonas

Gegužės pradžioje okupuotoje Lietuvoje buvo areštuotas Eržvilko klebonas kun. Petraitis ir jo brolis salezietis kun. dr. Petraitis.

Visoj Lietuvoj naikinami miškai

Iš pavergtosios Lietuvos gauta žinių, kad paskutiniu laiku okupantai sistematingai kerta Vakarų Lietuvoje miškus. Pavyzdžiui, Kazlų-Rūdos miško jau mažai beliko. Taip pat kertami miškai ir Pietų Lietuvoje. Apie tai okupuotoje Lietuvoje draudžiama žmonėms kalbėti. Girdi, tai esanti karinė paslaptis.

Kerštauja šeimynoms, kurių nariai pasišalinę

Patirta, kad pastaruoju metu bolševikai pradeda kerštauti toms šeimoms, kurių nariai buvo priversti nuo okupantų teroro pasišalinti į užsienį. Žymesnių asmenų šeimos jau yra skaudžiai nukentėjusios.

Pirtis komunistams tamsoje

Gauta žinių, kad bolševikų okupuotoje Latvijoje maskoliai buvo kelias naktis iš eilės surengę priešlėktuvinės apsaugos tikslais aptemdinimo bandymus. Už gesinus šviesas, latvių nacionalistai, aktingai kovoją prieš maskolių okupantus, surengė tikrą pirtį raudoniesiems milicininkams. Daugeliui jų gerokai buvo išpertas kailis. Žinia apie šį įvykį plačiai pasklido ir okupuotoje Lietuvoje.

Lietuviai savo krašto įstaigose neturi pirmenybės

Iš okupuotosios Lietuvos gauta žinių apie sovietinių įstaigų organizaciją. Prie kiekvienos įstaigos veikia vad. kadrų skyrius, kurio žinioje yra valdininkų ir tarnautojų priėmimas į tarnybą ar atleidimas iš tarnybos. Kaipo taisyklė, su labai nedidelėmis išimtimis, kadrų skyrių viršininkais yra žydų tautybės tarnautojai.

Iš visiškai tikrų šaltinių esame patyrę, kad Lietuvos bolševikų partijos centro komitetas su komisarų taryba yra išleidęs slaptą instrukciją valstybinių įstaigų kadrų skyrių viršininkams, kad valdininkais į įstaigas pirmon eilėn būtų priiminėjami žydai, o antroje eilėje — lenkai. Tuo tarpu lietuviai laikomi bolševikiniam režimui nepatikimais, todėl į atsakingas vietas lietuviai gali būti priimami tik įsitikinus jų visišku atsidavimu okupantams.

Tokiomis aplinkybėmis nenuostabu, kad okupuotosios Lietuvos valstybinėse (o privatinių įstaigų nebeliko) nepaprastai didelį nuošimtį sudaro nelietuviai. Yra visa eilė įstaigų, kuriose nelietuviai sudaro net daugiau pusės visų tarnautojų. Pav., buvusiame Lietuvos Banke, kuris dabar paverstas maskoliškojo valstybinio banko kontora, mažiausia 75 nuoš. visų tarnautojų yra žydai. Toks pats vaizdas prekybos, pramonės, sveikatos ir kai kuriuose kituose komisariatuose. Sprendžiant iš tų komisariatų tarnautojų veidų, galima būtų padaryti išvadą, kad bent pusę Lietuvos gyventojų sudaro nelietuviai...

Kaip jau sakyta, šalia žydų proteguojami lenkai, ypač pabėgėliai iš Lenkijos gilumos. Mat, būdami Lietuvai svetimi, jie paklusniau vykdo okupantų valią.

Pagaliau, tenka dar priminti iš Maskolijos atgrūstus "tovarščus", kurie visose įstaigose eina bolševikinės dezorganizacijos instruktorių, viršininkų ir komisarų "pavaduotojų" bei panašias pareigas.

Pasaulis taip sutvarkytas, kad visi jame gali būti turtingi ir laimingi. **S. Marder**

Pušinis – paprasta Stalino iškaba

Kai šių metų vasario mėn. okupuotosios Lietuvos žemės ūkio komisaras agr. Matas Mickis pateko į Maskolijos generalgubernatoriaus Pozdniakovo nemalonę ir iš savo pareigų buvo pašalintas (kalbama, kad šis salioninis komunistas esąs jau ir suimtas), jo vieton buvo paskirtas kažkoks tipas, neturįs nė pastovaus vardo. Vieną kartą jis buvo vadinamas B. Leonas-Pušinis, kitą kartą tik B. Leonas, o kai kada L. Pušinis. Lietuvių visuomenei jis buvo visiškai nežinomas.

Dabar patirta, kad už B. Leono-Pušinio iškabos slepiasi Maskolijoje karjerą padaręs lietuvių kilmės bolševikas. Kadangi tarp Lietuvoje gyvenusių bolševikėlių neatsirado nė vieno sovietiškų kolchozų baudžiavos specialisto, tai Maskva pasiuntė pavergtojon Lietuvon savo išbandytą auklėtinį niekada nepriklausomos Lietuvos gyvenimo nemačiusį. Todėl jis, būdamas laisvas nuo "buržuazinių prietarų", iš pirmos dienos ėmėsi žygių Lietuvos žemės ūkiui galutinai sugriauti ir sulyginti su maskoliškosios kolchozų baudžiavos lygiu. To tikslo atkakliai siekiama.

Rheumatic Happy; Relieves Pain Quick

Thousands who suffered from the torturing pains of rheumatism, sciatica, lumbago, neuralgia and neuritis—are certainly happy over their discovery of NURITO. Now they have found a quick-acting formula which speedily relieves those exhausting muscular aches and pains. NURITO is trustworthy and dependable—contains no opiates. If you want to feel again the joy of relief from pain—so you can work in peace and sleep in comfort—be wise and try NURITO under this ironclad guarantee. If the very first three doses do not relieve that cruel pain to your satisfaction—your money will be refunded. Don't suffer. Ask your druggist today for NURITO on this guarantee. (T.N.C.)

NIAGARA FALLS, NEW YORK

Moterų draugijos auka

Škapliernos draugijos susirinkime, narės nutarė iš savo Motinos Dienos pelno paskirti parapijai 25 dolerius. Tai gražus gestas. Kad visos parapijos draugijos pasektų jas! Jau iš anksto yra užprašiusios giedotas Mišias šv. Škapliernos šventėje, kuri pas mus bus švenčiama 20 d. liepos. Intencija — visų dabartinių narių sveikata. Visos narės raginamos eiti bendrai prie šv. Komunijos.

Choro susirinkimas

Sekmadienį po antrų Mišių šv. buvo choro susirinkimas. Prisirašė visa eilė naujų narių. Mūsų choro vedėja yra gabi Angela Dičkauskas. Pranas Sakalauskas išrinktas pirmininku, vice pirmininku — Juozas Petrikas ir raštininke — Alberta Puišys. Prie choro prisirašė: Sakalauskai, Adelė Zykas, Sofija Jankauskas Alberta Puišys, Elena Sautkus, Elena Genis, Birutė Stakniūnas, Juozas Petrikas, Kazimieras Jurčikonis ir Jonas Zuckle. Visi pasižadėjo bent po vieną narį atsivesti į ateinantį susirinkimą, kuris įvyks sekmadienį, birželio 8 d.

Lanko parapiją

Šią savaitę vėl klebonas lanko parapiją. Džiugu matyt, kad žmonės noriai užsimoka užsilikusius mėnesinius mokesčius. Tai geras ženklas. Dabartiniu laiku visi gerai dirba, tad ir nesigaili palaikyti savo parapiją. Prie progos klebonas pardavinėja Tėvų Dienos bankieto tikietus. Visi perka, nes nauda bus parapijai.

Lietuviai policmonai

Svečiai lietuviai, atvykę į Niagara Falls, nenustebkite, jei už "reckless driving" jus sulaikys lietuviai policmonai. Mes jų turime tris: Joną Zucklę, Matą Ajauską ir Bronių Normantą. Pastarasis yra mūsų miesto "police radio cars" pranešėjas.

Susituokė

Praeitą šeštadienį musų parapijietis Petras Leimantas vedė buffalietę Reginą Kelly. Leimantai turi ir kitą sūnų, kuris jau baigia teknikos skyrių University of Michigan.

STANLEY GAVCUS
— Parduoda—
JUODŽEMĘ
1 buželis — 25c; 5 buš. už $1.00; 10 buš. už $1.50
Perkrausto Baldus, Vežioja Anglis
Kreipkitės prie
Stanley Gavcus
110 So. Ridgeland Avenue
Worth, Ill. Tel. Oak Lawn 193-J-1

ALL MAKES — NEW AND REBUILT
TYPEWRITERS
AND
ADDING MACHINES
—SMALL MONTHLY PAYMENTS—
ALL MAKES
SOLD, RENTED AND REPAIRED
—LIBERAL TRADE-IN ALLOWANCE—
OUR RESULTS CARRY ONE-YEAR NEW-MACHINE GUARANTEE
***STAR TYPEWRITER COMPANY**
ROBERT C. GOLDBLATT, Manager
189 W. MADISON ST.
Phone DEARBORN 8444
ESTIMATES—FREE—DEMONSTRATION

RHEUMATISM
Pain—Agony Starts To Leave in 24 Hours
Happy Days Ahead for You
Think of it—how this old world does make progress—now comes a prescription which is known to pharmacists as Allenru and within 48 hours after you start to take this swift acting formula pain, agony and inflammation caused by excess uric acid has started to depart.
Allenru does just what this notice says it will do—it is guaranteed. You can get one generous bottle at leading druggistores everywhere for 85 cents and if it doesn't bring the joyous results you expect—your money will be heartedly returned.

DOCTOR'S AMAZING LIQUID
GREAT SUCCESS FOR
SKIN TROUBLES
(externally caused)

PRAISED FROM COAST TO COAST!
No matter what you've tried without success for unsightly surface pimples, blemishes and similar skin irritations, here's an amazingly successful doctor's formula—powerfully soothing *Liquid* Zemo—which quickly relieves itching soreness and starts right in to help nature promote FAST healing. 30 years continuous success! Let Zemo's 10 different marvelously effective ingredients help YOUR skin. Also ointment form. Severe cases may need Extra Strength Zemo.

A. † A.

ROKAS STOČKUS
(Gyveno: 3534 Parnell Ave.)

Mirębirž. 4, 1941, 6-tą val. ryte, sulaukęs 65 m. amž.

Gimęs Lietuvoje. Kilo iš Šiaulių apskr., Joniškės parap.

Paliko dideliame nuliūdime: moterį Anelę (po tėvais Šimkaitę); 3 sūnus, Stanislovą ir marčią Antaniną, Juozapą ir marčią Elzbietą, ir Kazimierą; 3 dukteris, Oną Banienę ir žentą Adomą, Prancišką Balandienę ir žentą Viktorą, ir Mariją; 7 anūkus; 2 švogerkas, Prancišką Kundrotienę ir Emiliją Puslienę ir jų šeimas ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų.

Kūnas pašarvotas S. P. Mažeikos koplyčioje, 3319 Lituanica Ave.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, birželio 7 d. Iš Koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėtas į Šv. Jurgio par. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kap.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę:— **Moteris, Sūnai, Dukterys, Marčios, Žentai, Anūkai, Švogerkos ir Giminės.**

Laidotuvių direktorius S. P. Mažeika, tel. Yards 1138-1139.

WHOLESALE LIQUOR ĮSTAIGA

N. KANTER, Sav.
Išvežiojame po visą Chicago
REMKITE SENĄ LIETUVIŲ DRAUGĄ
MUTUAL LIQUOR CO.
4707 S. Halsted St.
Tel. BOULEVARD 0014

Turtas Virš $5,500,000.00
Apart Apsaugos, Mes Turime ATSARGOS FONDĄ Virš
$450,000.00
Nėra Saugesnės Vietos Dėl Taupymo Pinigų
STANDARD FEDERAL SAVINGS and LOAN ASSOCIATION of Chicago
JUSTIN MACKIEWICH, Pres.
4192 Archer Avenue
VIRginia 1141

Under U. S. Govt. Supervision
3½% ON SAVINGS & INVESTMENTS
Current Rate — Share Accounts

GARY, IND. LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
KELNER - PRUZIN
Geriausias Patarnavimas — Moteris patarnauja
Phone 9000 — 620 W. 15th Ave.

"Mūsų Atlikti Darbai Kalba už Save"

PAMINKLAI
MENIŠKAS DARBAS
ŽEMOS KAINOS
TEISINGAS PATARNAVIMAS
Venetian Monument Co.
527 N. Western Ave. Tel. See. 6103

PASKUTINIS PAGERBIMAS
JOHN F. EUDEIKIS
Laidotuvių Direktorius
AMBULANCE Dieną ir Naktį
4605-07 SOUTH HERMITAGE AVENUE
Tel. YARDS 1741-1742
4447 SOUTH FAIRFIELD AVENUE
Tel. LAFayette 0727
Radio Programas — 10:00 val. antradienio ir šeštadienio rytais, iš Stoties WHIP (1520), su P. Šaltimieru.

KOPLYČIOS DYKAI VISOSE MIESTO DALYSE
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

NARIAI CHICAGOS IR CICEROS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS

P. J. RIDIKAS
3354 South Halsted Street
Skyrius: 710 W. 18th St.
Visi Telefonai: YARds 1419

ANTHONY B. PETKUS
1410 South 49th Court
Tel. CICERO 2109
6812 So. Western Avenue
Tel. GROvehill 0142

J. LIULEVIČIUS
4348 S. California Ave.
Tel. LAFayette 3572

I. J. ZOLP
1646 West 46th Street
Tel. YARds 0781-0782

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 Lituanica Avenue
Tel. YARds 4908

LACHAWICZ IR SŪNAI
2314 West 23rd Place
Tel. CANal 2515
42-44 East 108th Street
Tel. PULlman 1270

S. P. MAŽEIKA
3319 Lituanica Avenue
Tel. YARds 1138-1139

ALBERT V. PETKUS
4704 So. Western Avenue
Tel. LAFayette 8024

MARGUTIS
RADIO LAIKRAŠČIO 10-ti METAI
APTARNAUJA CHICAGOS ir APYLINKĖS LIETUVIJĄ

Vienintėlis Vakarinis Lietuvių Programas Amerikoje — Leidžiamas 9 Sykius į Savaitę
SEKMADIENIAIS 1 val. p. p.
KITOMIS Dienomis 9:30 v. vak.
PENKTAD. ir ŠEŠTAD. 7 v. v.
WHFC—1450 kil.

DAFFY DRAMAS

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

Iš Moterų Sąjungos 20 kuopos veikimo

Brighton Park. — Moterų Są-gos 20 kp. laikė mėnesinį susirinkimą birž. 2 d. Susirinkęs nemažas būrys narių svarstė bėgamuosius reikalus.

Išrinkta komisija piknikui, kuris įvyks liepos mėnesį. Komisijon įėjo šios darbščios narės: Valtarienė, Klapatauskienė, Gedminienė, Jonikienė ir jaunamečių skyriaus pirmininkė Rakaśiūtė.

Iš Šv. Kazimiero Akademijos Rėmėjų seimo raportą patiekė M. Paukštienė. Iš Mot. Są-gos Chicagos apskr. — Klapatauskienė. Iš Federacijos Chicagos apskr. — E. Samienė, iš vietinio 19-to skyriaus — Jonikienė.

Padaryta visa eilė naujų įnešimų, kurie bus pasiųsti būsimam seimui, kuris įvyks rugpiūčio mėnesį Baltimore, Md. Į seimą išrinktos trys atstovės. Pirmiausia buvo perstatyta žymi veikėja daug sąjungai nusipelniusi M. Paukštienė. Tačiau ji mielai užleido savo vietą kitai pati važiuodama savo lėšomis. Antra išrinkta taipgi darbšti narė Petrošienė ir Paurazienė. Pastaroji va žiuos irgi savo lėšomis.

Moterų Są-gos vajus dar tebeina. Patartina moterims ir mergaitėms įsirašyti į šią garbingą organizaciją. Čia priklauso žymiausios katalikės moterys. Čia išmokama ne tik pašalpa ir pomirtinė, bet palaikoma narių tarpe draugiškumas, meilė ir vienybė, kurios dabartiniais pasaulio sukrėtimo laikais mums taip reikalinga.

20 kp. skaitlinga nariais, susirinkimus laiko pirmą pirmadienį kiekvieno mėnesio parapijos salėj. Susirinkimus gražiai veda gabi pirmininkė E. Statkienė.

Laisvutė

Mes patys galim save sukurti iš naujo, jei tik ištobulinsim teisingas mintis ir jas suvartosim.

Iš Šv. Vardo draugystės veikimo

Marquette Park. — Nors vakaras buvo lietingas, vėjas šiurpus, vienok uolūs nariai gausiai atsilankė birželio 3 d. į mitingą. Prisirašė ir naujų narių.

Kun. Petrauskas, mūsų naujas dvasios vadas, kalbėjo apie draugystės bujojimą. Bet, gaila, turėjo pasakyti, kad svetimtaučiai daug skaitlingiau rašosi prie šios draugystės savo parapijose. Aišku, kad mus pralenks.

Brangūs lietuviai katalikai: seni ir jauni! Be atidėliojimo prisirašykite prie Šv. Vardo dr-jos.

"Drauge" No. 127 birželio 2 d. įvyko klaida kaslink valdybos vardų. Buvo pažymėta, kad Vincentas Birgelis iždininkas, o turėjo būti, Adomas Oškeliūnas iždininkas, gi Vincentas Birgelis maršalka.

Nariai Šv. Vardo, nepamirškite, kad sekmadienį, birželio 8 d., 7:45 val. ryto bendra šv. Komunija.

Sekr. **Jonas A. Skelly**

Sekmadienį į labdarių ūkį

Brighton Park. — Sekmadienį, birželio 8 d., visi Brighton Park lietuviai kviečiami į Lab. Sąjungos ūkį smagiai papiknikauti Nekalto Prasidėjimo P. Š. dr-jos rengiamam piknike. Įvairumo bus visokio: muzika, žaidimai dainos, lenktynės, laimėjimai ir t.t. Dr-ja deda pastangų surengti tokį pikniką, kad visi būtų patenkinti. **Koresp.**

Susprogdinta bomba

Vakar anksti rytą Melrose Parke susprogdinta bomba International United Automobile Workers of America Union lokalo 762 ofiso priešaky. Visoj apylinkėj nuo trenksmo ištrupinti langų stiklai. Nuostolių būsią apie 1,500 dol.

FORMER CHAMPS IN NATIONAL OPEN

("Draugas" Acme telephoto)

A quartet of National Open champions working out on the Colonial Club course, Fort Worth, Tex. on eve of the 1941 Open. Left to Right; Gene Sarazen, 1922 and 1932; Lawson Little, 1940; Tommy Armour (almost hidden by caddy) 1927; and Byron Nelson, 1939, driving.

Linksmas piknikas

Bridgeport. — Lietuvai Gelbėti Fondo 1 skyrius rengia pirmą pavasarinį išvažiavimą į naują Labdarių ūkį, prie McCarthy Rd., Lemont, Ill., birželio 8 d.

LGF 1-mas skyrius yra nepaprastai pasižymėję darbštumu žiemos parengimuose. Jo tikslas — darbuotis Lietuvos gerovei. Visas pelnas skiriamas Lietuvai Gelbėti Fondui.

Nors mūsų brangi tėvynė šiandien dar ne laisva, tačiau reikia žinoti, kad be mūsų pastangų ji neišsivaduos, neatsikels.

Gyvename pasaulio sumišimo laikotarpį, tiranijos viešpatavimo galybę. Tačiau mes neprivalome nusiminti, neprivalome rankų nuleisti. Te mūsų viltis bus gyva, o netrukus, laimėsime Lietuvai laisvę.

Piknikas prasidės 12 val ryto.

Naujos Labdarių draugijos ūkis randasi mišku pa puoštas. Kalnai, pakalnės teka upeliukas. Tikrai graži ir sveika laikui praleisti vieta.

Šeimininkės rengia skanių užkandžių. Taigi, rengimo komisija nuoširdžiai prašo suvažiuoti skaitlingai, paremti šį kilnų Lietuvos vadavimo darbą. **Laima**

Nubausti balsavimų teisėjai ir klerkai

Cook apskrities teisėjas E. Jareckis nubaudė 28 wardo keturių precinktų balsavimų 11 teisėjų ir klerkų. Kaltinamieji išpažino atlikę suktybių per mayorinius balsavimus 1939 m. balandžio 4 d.

Trys kaltinamieji nubausti po 150 dol., du po 200 dol., vienas — 100 dol., du po 50 dol., du po 25 dol. ir vienas vienai parai kalėti apskrities kalėjime.

Moterys turi lygybę, sako mayoras

Chicagos aldermenų taryboje iškeltas sumanymas, kad moterims uždrausti podraug su vyrais stovėti, arba sėdėti prie barų tavernuose ir gėrauti.

Mayoras Kelly pareiškia, kad sumanymas yra priešingas konstitucijai. Sako, moterys visur turi lygybę su vyrais. Tad neįmanoma joms uždrausti būti ir prie barų tavernuose.

Pranešimai

Brighton Park. — Dr-stė Saldžiausios Širdies V. J. No. 1 priešpusmetinis susirinkimas įvyks birželio 7 d., 7:30 val. vak., parapijos mokyklos kambary. Prašome narių susirinkti laiku, nes yra daug kas aptarti, ypač piknikas, kuris bus liepos 27 d., Bucho darže. Kurie pasilikę su mokesčiais, malonėkite užsimokėti.

G. Pakeltis, nut. rašt.

Alliance, Ohio. — Gegužės 14 d. mirė šioj kolonijoj gyvenusi sena Lietuvių R. K. Susivienijimo Amerikoje 180 kuopos narė Uršulė Jušk-

kienė, sulaukusi 74 metų amžiaus.

CLASSIFIED

PARDAVIMUI
Tikrai pigiai pirkti ar mainyti, ką jūs turite?
2 nauji mūriniai namai po 4 ir 5 kambarius; bus atdari dėl apžiūrėjimo kiekvieną dieną. Randasi gražioj vietoj prieš Marquette Park, 3007 ir 3011 West 71st St.
Taipgi statom naujus namus ir taisom senus ant lengvų išmokėjimų. Apskaitliavimas veltui.
Kas norite pirkti lotą gražiausioj vietoj Marquette Parke ir apylinkėje? Parsiduoda labai pigiai.
CHARLES P. SUROMSKIS CO.,
6921 So. Western Ave.
Tel. REPublic 3713
Vakarais PROspect 1111

REIKALINGI VAIKINAI
Reikalingi vaikinai, nuo 17 m. iki 23 m., dirbti ant išvežiojimo troko. Atsišaukite 7-tą val. ryte į 329 W. 18th St. — Mr. Wilkin; ir 3949 Schubert St. — Mr. Ebeit.

REIKALINGI ANGLIŲ PARDAVĖJAI
Reikalingi vyrai parduoti anglis, prityrimas pageidautinas. Alga ir komisas.
Kreipkitės:
"DRAUGAS",
Box 4919, 2334 S. Oakley Ave.
Tel. CANAL 8010.

Listen to
PALANDECH'S YUGOSLAV-AMERICAN RADIO BROADCAST
Every Saturday, 1:30 to 2:30 P.M.
STATION WHIP
1480 kilocycles
(First Station on Your Dial)
Featuring a program of
Yugoslav Folk Music

Lietuviška Radio Įstaiga
MEISTAS
1854 W. 47th St.
RADIO SERVICE
— REPAIRING —
Darbas Pilnai Garantuotas
HOUSE or CAR RADIOS
SUGEDO RADIO?...
Šaukite Yards 4693

QUINTUPLETS
use MUSTEROLE for
CHEST COLDS
Mother—Give Your CHILD This Same Expert Care!
At the first sign of the Dionne Quintuplets catching cold—their chests and throats are rubbed with Children's *Mild* Musterole — a product made to promptly relieve the DISTRESS of children's colds and resulting coughs.
The Quints have always had the best of care, so mother—you may be assured of using just about the BEST product made when you use Musterole. MORE than an ordinary "salve"—warming, soothing Musterole helps break up local congestion. Also made in Regular and Extra Strength for those preferring a stronger product.

RED—ITCHY—SCALY
ECZEMA
Effective Home Treatment
Promptly Relieves Torture!
Pirmas užtepimas su stebėtinu ZEMO—daktaro išrastas—tuojau sustabdo nepakenčiamą niežėjimą galvos ir tuojau pradeda sugijimą jautrios odos. Stebėtinai sekmingas per virš 30 metų! Gaunamas visose vaistinėse.
ZEMO

UNIVERSAL RESTAURANT
Suteikiam Patarnavimą Vestuvėms, Krikštynoms ir kitokiems Bankietams
Linksmas Patarnavimas Visiems
756 W. 31st Street
A. A. NORKUS, Sav.
Tel. Victory 9670

CONRAD
Fotografas
Studija įrengta pirmos rūšies su moderniškomis užlaidomis ir Hollywood šviesomis. Darbas Garantuotas.

420 West 63rd Street
Tel.: Biznio - ENGlewood 5883
Res.: - ENGlewood 5840

WHOLESALE FURNITURE BROKER
DINING ROOM SETS — PARLOR SETS — BEDROOM SETS — RUGS — RADIOS — REFRIGERATORS — WASHERS — MANGELS — STOVES.
All Nationally Advertised Items.

ALEX ALESAUSKAS & SONS
FACTORY REPRESENTATIVE
6343 So. Western Avenue
Telefonas REPUBLIC 6051

PIRM NEGU PIRKSITE MATYKITE MUS!

DIDŽIAUSIAS PASIRINKIMAS LENTŲ, MEDŽIO REIKMENŲ STATYBAI, MEDŽIAGOS STOGAMS
Finansuojame namų pastatymą ar pataisymą. — Nieko įmokėti — 3 metai išmokėti — Apkainavimas dykai.
Lietuvis Pardavėjas Stanley Litwinas — Vedėjas
Carr-Moody Lumber Company
3039 So. Halsted St.
VIC. 1272

DOMINIKAS KURAITIS, Sav. Rez. Tel. VICTORY 2499
AGENTAI:
Jonas Rodinas
Jonas Jasinskas
Ant. Labanauskas
H. Rajewski
"Shorty"
Buick
VARTOTŲ KARŲ SKYRIUS:
806 West 31st Street
Chicago, Ill.
Telefonuokite:
VICtory 1 6 9 6
MILDA BUICK SALES
VIENINTĖLĖ LIETUVIŲ BUICK'O AGENTŪRA
Nauja Vieta:
907 WEST 35TH STREET, CHICAGO
Telefonas: LAFayette 2022

"THAT LITTLE GAME" Inter-nat'l Cartoon Co., N.Y.—By B. Link

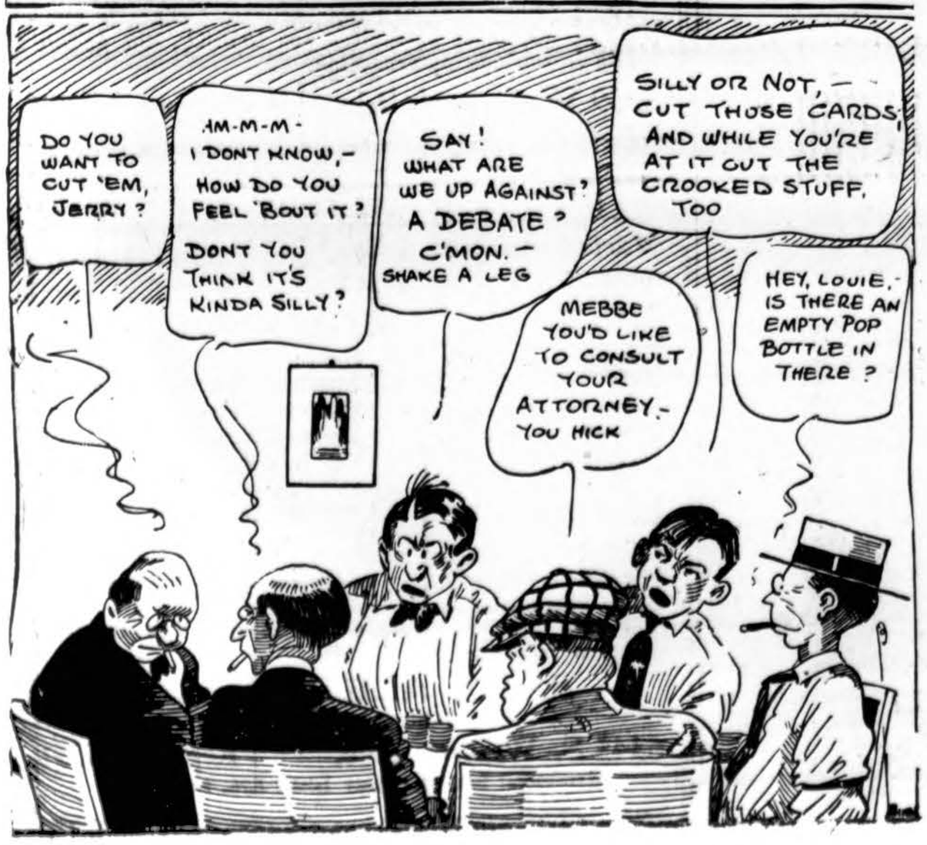

Vaikai gelbės mayorui sulaikyti didelį vandens eikvojimą

Kas mielą vasarą Chicagos miestui stinga vandens, kai namų savininkai dieną arba vakarais subruzda lais tyti žolę, kad ji gražiai žaliuotų namų priešakiuose ir daržuose. Tokiu metu viršutiniuose namų butuose neturima vandens, nes platus vandens vartojimas sumažina vandens spaudimą.

Miesto mayoras nusprendė per viešųjų mokyklų vaikus paskleisti jo atsišaukimą, kad vandens vartojimo laistymams miestinis ordinansas būtų pildomas, kad namuose būtų pataisyti sugedę kranai, arba kaip kitaip vanduo be reikalo nebūtų eikvojamas.

Ypač šią vasarą žmonės turėtų tuo susirūpinti, nes fabrikuose daug darbo ir jiems reikalingas vanduo. Tas yra susiję su šalies apsaugos stiprinimu.

Miestiniu ordinansu nustatyta, kad nuo birželio 1 d. iki rugsėjo galo vejų laistymui leidžiama vandenį var toti kasdien tris kartus: nuo 5:00 iki 7:00 ryto, nuo 2:00 iki 4:00 popiet ir nuo 8:30 iki 10:30 vakare.

Už nesilaikymą tų valandų yra numatytos bausmės nuo 5 iki 200 dolerių.

Tėvas išdavė policijai sūnų

Frank Ziemba, 74 m. amžiaus, 1938 No. California ave., džianitorius Herman H. Hettler Lumber Co., 2601 Elston ave., išdavė policijai savo sūnų Peter Ziembą, 21 m. amž., kurs su kitu savo sėbru Carl Helvey, 23 m. amž., vasario 6 d. naktį užpuolė to sandėlio ofisą ir užmušė panaktinį Bruno Biedrzycki, 57 m. amž.

Policija tos žmogžudystės negalėjo išaiškinti. Ziembos sūnus Peter tomis dienomis spirtinai reikalavo, kad tėvas jam nupirktų automobilį. Senis Ziemba atsisakė. Tad sūnus tėvui ir atkirto:

"Aš su tavimi apsidirbsiu taip, kaip esu apsidirbęs su panaktiniu."

Tuo būdu tėvas atrado tos žmogžudystės, kur jis dirba, siūlo galą ir apie tai pranešė policijai, kuri tuojau suėmė sūnų ir jo sėbrą. Netrukus abudu prisipažino.

Komunistai lupa dvi skūras

Gaunama žinių, kad bolševikai nacionalizavo, tikriau sakant, pagrobė ir tas prekybos įmones, kurios darė į metus mažesnę negu 150,000 litų apyvartą. Okupantai aiškina, kad, girdi, esą išaiškinta, jog tokios krautuvės nuslėpusios savo tikrąją apyvartą ir dariusios daug didesnę apyvartą. Iš tokių krautuvėlių paimti tiktai aktyvai, t. y. prekės, pinigai, krautuvių įrengimai ir kita. Tuo tarpu visus kitus pasižadėjimus ir skolas turi mokėti apiplėštieji krautuvininkai. Taigi, vienu žygiu nulupti du kailiai.

Arkivyskupas šventins Šv. Genovaitės bažnyčią

J. E. Arkivyskupas S. A. Stritch ateinantį sekmadienį pusiaudieniu šventins naują Šv. Genovaitės bažnyčią, Damen ave. ir Altgelt gat.

Prelatas R. S. Kelly celebruos iškilmingas aukštąsias mišias. Pamaldose ir šventinimo iškilmėse dalyvaus daug kunigų.

Šv. Genovaitės parapija įkurta daugiau kaip prieš 50 metų ir visą laiką tenkinosi laikinąja neerdvia bažnyčia. Šiandien bus kas kita.

Vyriausybė traukia tieson bankus

Federalinė vyriausybė traukia tieson du bankus Chicagoje. Federalinė karo veteranų administracija per keletą metų čekiais mokėjo pensijas porai mirusiųjų Ispanijos Amerikos karo veteranų, o jų namiškiai čekius keitė bankuose.

Aplinkybės taip susiklojo, kad iš mirusių veteranų namiškių nėra kaip atgauti išmokėtas sumas, sudarančias daugiau kaip 7,000 dol., tai bandoma išieškoti iš bankų.

Bankų advokatai pareiškia, kad už vyriausybės klaidas ir neapdairumą bankai negali būti atsakingi.

Kuria šeimos židinį

Roman Juris, Sophie Kukšta, 20—22.

Stanley G. Šimkus, Lottie Mac Hughes, 22— 23.

Negirdėtas komunistų barbariškumas

Grobia karstus su numirėliais, kažko ieško.

Gauta tikrų žinių, kad kovo mėn. pradžioje GPU agentai įsibrovė į Pajuostės (Panevėžio apskr.) koplyčią ir išgrobė ten buvusius karstus su numirėliais. Visi pagrobtieji karstai buvo atidaryti ir GPU agentai juose kažko ieškojo. Vėliau visi pagrobtieji karstai buvo išvežti į laukus ir sudeginti.

Šis naujas okupantų barbariškumas pasklido po visą Lietuvą ir sukėlė didžiausią pasipiktinimą. Gyventojai prisimena, kad ir Ispanijoje, kur buvo įsigalėję Maskvos agentai, daugelyje vietų neduota ramybės nei numirėliams.

Wendell Willkie atvyksta Chicagon

Šiandie, birželio 6 d., vakare Chicago Stadium, Madison ir Honore gat., įvyksta piliečių patrijotinis "Unity Day" masinis susirinkimas.

Svarbiausias kalbėtojas bus buvęs respublikonų partijos prezidentinis kandidatas Wendell Willkie. Jis kalbės apie Amerikos ginklavimąsi ir apie Hitlerio nugalėjimą, kad išlaisvinti Europos tautas iš jo vergovės.

Gaisras ištiko apleistą viešbutį

Gaisras ištiko neokupuotą trijų aukštų viešbutį, užsilikusį nuo 1893 metų pasaulinės parodos, 1237 E. 75 gat. Nuostolių iki 3,000 dol.

Tavernai turi būt uždaryti 1:00 A. M.

Žiniomis iš Springfieldo, legislatūros žemesnieji rūmai pravedė ir pasiuntė senatan bilių, kuriuo nustatoma visoj valstybėj tavernus ir svaigiųjų gėrimų parduotuves kasdien atidaryti nuo 7:00 ryto ir uždaryti 1:00 po pusiaunakties. O sekmadieniais atidaryti nuo 1:00 po pusiaudienio ir uždaryti taip pat 1:00 po pusiaunakties.

Nėra žinoma, kaip senatas atsineš į šį klausimą.

Ragina visus piliečius kooperuoti

Antradienį Springfielde gub. Green viename mitinge kalbėdamas ragino visus iki vieno piliečio, kad jie kooperuotų nacionalinio saugumo stiprinimo darbuose.

Jis sakė, kad nors Amerikai yra taikos laikas, bet čia pat reiškiasi ir karo krizė, pavojus šaliai ir demokratijai. Kiekvieno tad pareiga yra nuoširdžiai remti šalies vyriausybę, ir tautos vadus, kurie rūpinasi šalies apsauga.

Plekatai su tautiniais šūkiais

Gegužės 1 d. proga daugelyje okupuotosios Lietuvos miestų ir miestelių bei kaimų lietuviai iškėlė įvairių plakatų su tautiniais obalsiais. Ryšium su šiuo pasireiškimu vien Raseinių apskrityje buvo suimta apie 150 lietuvių. Taip pat esama daug suimta lietuvių ir kituose apskrityse.

Aplink mus

× **Kun. dr. K. Matulaitis, M.I.C.**, Londono lietuvių parapijos klebonas dar neišvykęs į Did. Britaniją: negauna reikalingų leidimų. Tačiau tikisi, kad šį mėnesį visi dokumentai bus sutvarkyti. Šiuo metu yra apsistojęs Marianapolio Kolegijoj.

× **Dr. A. Jenkins,** kuris turi ofisą adr. 2500 W. 63rd St., namuose nepaprastas džiaugsmas — susilaukė sūnaus. Cigarai, kaip kampa ras, nyksta iš dėžių.

× **O. Aleliūnienė,** žym Bridgeport darbuotoja ir DKK narė, paėmė 10 "Draugo" ekskursijos į Milwaukee bilietų. Porą rezervuoja sau, o kitus parduos savo pažįstamiems. Pirmoji "Draugo" ekskursija, atrodo, bus didelė.

× **Artinasi Antanų ir Antaninų** vardadienis. Jų lietuvių tarpe tiek daug, kad sunku būtų ir surašyti. Pav., LGF Bridgeporto skyriuje narių Antanų ir Antaninų yra virš pora desėtkų. Skyriu žada juos bendrai pagerbti

× **V. Paukščių**, gyv. 2714 W. 47 St., dukrelės iškilmingas šliūbas įvyko birželio 1 d. per sumą su jaunuoliu Palis iš Bridgeport kolonijos. Kaip jaunieji, taip ir ju palydovai priėmė šv. Komuniją. Paukščiai yra pasižymėję biznieriai, žymūs rėmėjai parapijos, draugijų ir nuoširdūs, simpatingi kolonijos gyventojai.

× **S. ir E. Vienažindis,** ilgą laiką gyvenęs West Side, šiomis dienomis persikėlė į Brighton Park koloniją. Čia įsigijo nuosavą namą adr. 2421 W. 43rd St.

× **Ant. Dedinskas,** 1524 So. 49 Ct., Cicero, išbuvęs ligoninėj apie dešimtį dienų, grįžo į namus. Tai linksmas jaunuolis. Priklausąs Vyčių kuopai Ciceroj.

× **Bruno Norkus**, sūnus žinomos Town of Lake veikėjos O. Vaznienės (po pirmu vyru) šiomis dienomis Dėdės Samo pašauktas išvyko USA kariuomenėn karinės prievolės atlikti.

× **Kun. dr. J. Vaškas, M. I.C.,** buvęs Aušros Vartų parapijos klebonas, paskirtas Marianapolio Kolegijos rektorium.

× **Onos Norkienės,** žinomos Town of Lake veikėjos ir dainininkės, mamytė, Petronėlė Navickienė, šiomis dienomis sunegalėjo.

× **Šv. Jurgio parapijos bažnyčioje,** prel. M. L. Krušo sutvarkymu, atsiliepiant į popiežiaus Pijaus XII raginimą daugiau melstis, kad grįžtų ramybė į pasaulį, — kas rytą bus specialios maldos. Suaugusieji ir vaikučiai po 8 val. laikomų šv. Mišių, kalbės per visą birželio mėnesį litaniją ir maldas stengdamiesi permaldauti Šv. Jėz. Širdį už žmonijos daromus įžeidimus ir prašydami, kad užviešpatautų taika pasaulyje.

PLATINKITE IR REMKITE KATALIKIŠKĄ SPAUDĄ.

ir mėgsta AMBROSIA Alų, bet, prie to išdirbėjai nusprendė padirbti dar geresnį alų, kurį užvardino NECTAR. Šis Alus yra pagamintas iš importuotų pirmos rū-

LEO NORKUS, Jr.
DISTRIBUTOR
OF
Ambrosia & Nectar
BEERS

GERKIT tik GERĄ ALŲ, padarytą Chicagoj. Visi geria šies produktų.

Urmo (wholesale) kainomis pristato į alines ir kitas įstaigas. Visuomet kreipkitės pas NORKŲ, kur gausite greitą ir teisingą patarnavimą.

2259 W. Cermak Rd. Tel. Monroe 0808

AR DAUG KŪRO SUDEGINAT ŽIEMOS METU?

Vartodami ROCK WOOL Namų Insulaciją Sutaupysite Daug Pinigų.

Laikui bėgant, Jūs vistiek insuliuosite savo namus, nes:

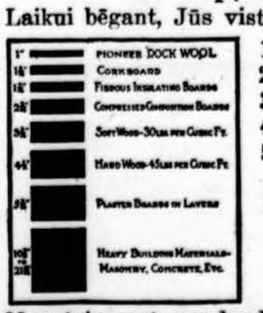

1. Sutaupysite 40% kūro;
2. Apsaugo gyventojų sveikatą;
3. Padidina namų vertę;
4. Taupo namų šilumą;
5. Duoda gerą apsaugą nuo gaisrų;
6. Greitai ir lengvai įtaisoma.

Apskaičiavimas Dykai!

Parūpiname F.H.A. Paskolinimus ar išmokėjimus.

Mes taip pat parduodame visokiausių stogų ir sienų dengimo medžiagų.

ALEX ALESAUSKAS
CHICAGO REPRESENTATIVE
6343 S. Western Ave. Republic 6051
Warehouse: 9401 So. Stony Island Ave., tel.